Kuelekea mkakati wa kimataifa wa kuboresha afya ya misuli na mifupa (musculoskeletal)

GLOBAL ALLIANCE FOR MUSCULOSKELETAL HEALTH

Curtin University

THE UNIVERSITY OF SYDNEY

HealthSense

UNIVERSITY OF TORONTO

CMCC Canadian Memorial Chiropractic College

SDU

Shukrani za ufadhili

Ufadhili wa mradi mkuu ulitolewa na ruzuku iliyotolewa na Taasisi ya Mifupa na Viungo ya Muongo (Bone and Joint Decade Foundation) na ufadhili kutoka Chuo Kikuu cha Curtin (Curtin University), Australia.

Ufadhili wa kazi ya kutafsiri ulitolewa kupitia ruzuku zilizotolewa na mashirika yafuatayo:

Taarifa ya hakimiliki na habari ya uchapishaji

Kazi hii ni hakimiliki. Inaweza kunakiliwa yote au sehemu kwa madhumuni ya utafiti, mafunzo au utetezi, kulingana na ujumuishaji wa kutambua chanzo.

Isitolewe kwa matumizi ya kibiashara au mauzo. Maombi na maulizo kuhusu kuzalisha na haki kwa madhumuni, isipokuwa yale yaliyoonyeshwa hapo juu, yanahitaji kibali cha maandishi kutoka:

Muungano wa Kimataifa wa Afya ya Misuli na mifupa (Ofisi ya Sydney)

Muungano wa afya ya Misuli, Mifupa na Viungo ya Sydney (Sydney Musculoskeletal, Bone & Joint Health Alliance).

Taasisi ya Utafiti wa Mifupa na Viungo, Taasisi ya Kolling (Institute of Bone and Joint Research, Kolling Institute).

Kitivo cha Tiba na Afya, Chuo Kikuu cha Sydney New South Wales, Australia.

Barua pepe: gmusc.office@gmail.com
Barua pepe ya mradi: A.Briggs@curtin.edu.au

Imebuniwa na Nikki M Group

Imetafsiriwa na Linguistico translation agency

Nukuu iliyopendekezwa

Briggs AM, Slater H, Jordan JE, Huckel Schneider C, Kopansky-Giles D, Sharma S, Young JJ, Parambath S, Mishrra S, Machi L. (2022): Kuelekea mkakati wa kimataifa wa kuboresha afya ya misuli na mifupa. Global Alliance for Musculoskeletal Health, Sydney, Australia.

Shukrani za picha

Jalada la mbele: Adobe/Dmytro

Jalada la nyuma: Adobe/Sahil Ghosh

Nguzo: Adobe/Vector Gallery/spiral media/blankstock

uk. 3: Adobe/nateejindakum

uk. 5: Adobe/Andrew Kazmierski

uk. 7: shutterstock/alphaspirit.it

1

MUHTASARI

Historia: kesi ya kuimarisha mifumo ya afya

Afya ya misuli na mifupa inamaanisha afya ya mfumo wa kutembea wa binadamu, unaojumuisha misuli, mifupa, viungo na tishu za karibu zinazonganisha. Mfumo wenye afya wa misuli na mifupa ni muhimu kwa kutembea, uwezo wa kutenda kazi, utendakazi wa kimwili, ushiriki na ubora wa maisha katika kipindi chote cha maisha. Hali ya mfumo wa misuli na mifupa ndiyo sababu kuu ya ulemavu duniani kote, huku maumivu ya chini ya mgongo yakitambuliwa kama hali moja inayosababisha ulemavu mkubwa zaidi katika karibu nchi zote[1]. Ulimwenguni, huduma za urekebishaji zinahitajika zaidi kwa watu walio na hali ya afya za matatizo ya misuli na mifupa[2]. Kudhoofu kwa afya ya misuli na mifupa kunahusishwa na maumivu; ulemavu; kupungua kwa uwezo wa kufanya kazi, kusoma na kujijali mwenyewe na wengine; kuongezeka kwa matumizi ya rasilimali za afya; na kwa watu wengi, kustaafu mapema kutoka katika nguvukazi. Matokeo haya yana athari kubwa kwa ubora wa maisha ya mtu na ustawi wa familia na jamii.

Makadirio ya afya duniani yanaonyesha kiwango cha maambukizi, mzigo na gharama ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa itaendelea kuongezeka, hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati, kutokana na ongezeko la watu, umri wa watu, kuongezeka kuenea kwa hatari ya magonjwa yasiyo ya kuambukiza, na kuongezeka kwa viwango vya maumivu ya misuli na mifupa na kiwewe[1] (trauma). Makadirio haya ya kutisha yanatoa onyo kali kwa mifumo ya afya na uchumi duniani kote – ***mahitaji ya huduma za afya kwa ajili ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa yataendelea kuongezeka na athari za kiuchumi za kupoteza mtaji wa binadamu zitaongezeka sana***. Juhudi za kuimarisha mifumo ya afya zinahitajika haraka ili kuboresha uzuiaji na udhibiti wa kuharibika kwa afya ya misuli na mifupa na kuzuia kuongezeka kwa ulemavu wa kimataifa na mzigo wa kiuchumi.

Kushughulikia tatizo

Juhudi za kuimarisha mifumo ya afya kwa ajili ya afya ya misuli na mifupa hazijazingatiwa sana au kupewa kipaumbele, hasa katika mazingira ya kipato cha chini na cha kati[3]. Miongoni mwa majibu machache ya sera ya kitaifa yaliyotengenezwa kushughulikia afya ya misuli na mifupa, mengi zaidi yamefanywa katika nchi za kipato cha juu.

Global Alliance for Musculoskeletal Health (G-MUSC) ni mtandao wa mashirika ya kitaifa na kimataifa ya wagonjwa, kitaaluma, kisayansi na kiraia yanayolenga kuinua kipaumbele cha afya ya misuli na mifupa katika ajenda za afya za kimataifa na kitaifa. Mnamo 2020, G-MUSC ilitaka mwitikio wa kimkakati wa kimataifa kushughulikia mzigo wa kiafya, kijamii na kiuchumi unaohusishwa na ulemavu wa afya ya misuli na mifupa. Kwa kuitikia wito huo, mpangokazi uliofafanua katika ripoti hii ulilenga kushirikisha na kushauriana na jumuiya ya kimataifa ya afya ya misuli na mifupa na makundi mengine ya wadau wa sekta mbalimbali ili kupanga pamoja mfumo wa mkakati wa kimataifa wa kuboresha kinga na udhibiti wa matatizo ya afya ya misuli na mifupa. Ripoti ya msingi ya kazi hiyo ilichapishwa kwa Kiingereza mwaka wa 2021[4]. Tafsiri zisizo za Kiingereza zilitayarishwa mwaka 2022 kama sehemu ya mpango wa usambazaji na utekelezaji ili kusaidia juhudi za utetezi kimataifa, hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati. Inakusudiwa kuwa kazi hii itasaidia, kuongoza na kuharakisha mipango inayoibuka ndani ya Shirika la Afya Ulimwenguni (World Health Organization) ili kuweka kipaumbele kwa afya ya misuli na mifupa na mwelekeo wa kimkakati wa mashirika mengine duniani na kimataifa.

Nini kilifanyika katika mradi huu?

Madhumuni ya kazi hiyo hayakuwa kubuni mkakati kamili, lakini badala yake kuunda mfumo (au mwongozo) wa kuongoza uundaji mkakati kamili ambao unaweza kufuatwa kwa juhudi za kuimarisha mfumo wa afya katika ngazi ya kimataifa na/au katika ngazi ya nchi. Muhimu zaidi, mfumo huu uliundwa kwa pamoja na kuungwa mkono na jumuiya ya kimataifa, ikiwa ni pamoja na watu wenye uzoefu wa maisha, kutoka maeneo yote ya kijiografia na uchumi.

Awamu tatu za kazi zilifanywa ili kupata muundo:

1. **Utafiti wa ubora:** Utafiti wa kina wa ubora wa watoa taarifa muhimu wa kimataifa ili kuelewa mazingira ya kisasa ya kimataifa ya afya ya misuli na mifupa na kutambua vipaumbele muhimu na hatua za mkakati wa kimataifa wa kuboresha kinga na udhibiti[5].
2. **Mapitio ya upeo wa sera ya afya:** Mapitio ya upeo wa sera za afya za kitaifa na mikakati inayohusiana na afya ya misuli na mifupa ili kuunda mukhtasari wa mwelekeo wa sera za kisasa na vipaumbele[6].

3. **Zoezi la Kimataifa la eDelphi (Global eDelphi):** Kuunganishwa kwa awamu mbili za awali ili kuunda mfumo wa maeneo ya kipaumbele na hatua za mkakati wa kimataifa. Mfumo huo uliwasilishwa kwa jumuiya ya kimataifa ya afya ya misuli na mifupa na wadau wengine wa sekta mbalimbali kwa ajili ya mapitio, marekebisho na kipaumbele[6].

Muhtasari wa matokeo

Watoa taarifa muhimu thelathini na moja walishiriki katika utafiti wa ubora (awamu ya 1), wakiwakilisha nchi 20 na mashirika 25 ya kilele cha ulimwengu au kimataifa. Data za ubora zilitumiwa kujenga mfano wa mantiki kwa mpango kazi na kuunda muundo wa mfumo wa vipaumbele na vitendo (Mchoro 1). Mtindo huu una kanuni 5 elekezi, nguzo 8 (maeneo ya kipaumbele ya kimkakati) na vichapuzi 7.

Mapitio ya upeo wa sera ya afya (awamu ya 2) yalibainisha hati 41 za sera zinazostahiki kutoka nchi 22 na mikoa 2. Maeneo nane ya sera za kipaumbele yalitambuliwa, na haya yalichorwa kwa karibu na nguzo 8 zilizoainishwa katika modeli ya mantiki.

Hatimaye, utafiti wa eDelphi ulifanyika (awamu ya 3), ukihusisha wadau 674 wa sekta mbalimbali katika nchi 72. Wanajopo wa Delphi waliulizwa kukadiria umuhimu wa, na kutoa maoni kuhusu, nguzo 8 na vitendo 60 vya kina. Hatimaye, nguzo 8 na vitendo 59 viliungwa mkono na jopo la Delphi.

Hatua kumi zilizingatiwa kuwa muhimu, bila kujali kiwango cha maendeleo ya kiuchumi katika nchi zote. Hatua hizi 10 muhimu ni pamoja na:

Mifumo muhimu ya afya ya kimataifa kuimarisha hatua za afya ya misuli na mifupa

1. Kuendesha uhusishi na kuwashirikisha wananchi, wagonjwa na mashirika ya kiraia.
2. Kundesha uhusishi na kushirikisha maeneo ya kazi ya tasnia na waajiri.
3. Kundesha uhusishi na kushirikisha serikali za kitaifa na kimkoa.
4. Kutoa elimu ya afya ya misuli na mifupa katika sekta zifuatazo: shule na taasisi za elimu ya juu; maeneo ya kazi; wafanyakazi wa afya; na jamii, kuboresha kinga na udhibiti wa afya ya misuli na mifupa.
5. Kukuza na kuunga mkono uongozi wa ngazi ya nchi ili kutanguliza ulemavu wa afya ya misuli na mifupa na serikali za kitaifa.
6. Kuongeza viashirio vya mageuzi ya afya kimataifa na kitaifa zaidi ya kupunguza vifo ili kuzingatia utendakazi na ushiriki.
7. Kuunganisha ukuzaji wa afya na utoaji wa huduma za afya kwa afya ya misuli na mifupa katika mitindo iliyopo ya ufadhili wa huduma za afya.
8. Kuhakikisha mifano ya huduma kwa hali ya misuli na mifupa inasaidia utambuzi wa mapema na upangaji na udhibiti kupitia njia za utunzaji wa ndani ambazo zimeundwa pamoja na jamii.
9. Kutanguliza mazoea ya uchunguzi na matibabu kulingana na ushahidi katika mifano ya huduma juu ya mbinu ambazo haziungwi mkono na ushahidi, ni za gharama kubwa na zinaweza kudhuru.
10. Kutambua, rasilimali na kutoa ufikiaji wa matibabu muhimu na ukarabati kwa hali ya kipaumbele ya misuli na mishipa.

Jinsi ya kutumia ripoti hii

Ripoti hii iliyotafsiriwa ni nyongeza kwa ripoti mama ya Kiingereza[4]. Inatoa muhtasari wa matokeo makuu kutoka katika mradi mama. Hasa, inaangazia hatua za kina katika kila moja ya Nguzo 8 za Vitendo. Maelezo ya kina kuhusu mbinu, wachangiaji na data msingi yamefafanuliwa katika ripoti mama na machapisho husika[4–6].

Maono ya G-MUSC (G-MUSC vision): Ulimwengu ambapo uzuiaji na udhibiti wa hali ya afya ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na majeraha ya misuli na mifupa/kiwewe hupewa kipaumbele katika mifumo ya afya ili kuboresha uwezo wa watu wa utendaji kazi na ushiriki katika kipindi chote cha maisha, na kupunguza mzigo unaohusishwa wa ulemavu duniani.

Lengo: Kuunda mwongozo unaoweza kubadilika wa mkakati wa kimataifa wa kusaidia mifumo ya afya ya kiwango cha nchi inayoimarishwa katika afya ya misuli na mifupa inayozingatia thamani, majeraha na utunzaji wa maumivu ambayo imeundwa na kuungwa mkono na jumuiya ya kimataifa, ikiwa ni pamoja na watu wenye uzoefu, na ambayo inalenga kuboresha utendakazi, ushiriki na ubora wa maisha kwa jumla kwa vizazi vyote.

Afya ya misuli na mifupa inamaanisha hali ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na jeraha la misuli na mifupa na kiwewe.

KANUNI ZA MWONGOZO

1. Kubadilika kwa muktadha wa ndani
2. Ushirikishwaji kupitia mashauriano mapana katika uchumi na muundo-shirikishi, ikijumuisha wagonjwa/raia walio na uzoefu
3. Kuboresha kazi, ubora wa maisha na afya kwa ujumla
4. Pata njia ya maisha kwa afya ya misuli na mifupa, kuanzia utoto hadi uzee
5. Ufikiaji sawa wa huduma za mapema, zinazozingatia thamani

NGUZO ZA KUIMARISHA MIFUMO YA AFYA KWA AFYA YA MISULI NA MIFUPA

- Kushirikisha, kuwezesha na kuelimisha jamii
- Uongozi, utawala na uwajibikaji wa pamoja
- Mbinu za ufadhili
- Utoaji wa huduma
- Upatikanaji sawa wa dawa na teknolojia
- Nguvu kazi
- Ufuatiliaji
- Utafiti na uvumbuzi

Vipengele vya mkakati na vitendo → **Mchoro unaoweza kubadilika**

VIONGEZA KASI

- Kuongeza ufahamu wa jamii na serikali juu ya afya ya misuli na mifupa na athari za ulemavu unaohusiana na misuli na mifupa
- Kutambua viwango au vitendo dhahiri vya msingi ili kuwezesha mipangilio ya chini ya rasilimali kuanzisha mageuzi
- Kuendana na ulimwengu uliopo au au mikakati au sera za kikanda
- Kutoa mwongozo juu ya afya ya misuli na mifupa katika muktadha wa milipuko; k.m. COVID-19
- Mwongozo wa tafsiri katika lugha mbali mbali
- Kuboresha ubia na sekta mbalimbali na ushirikiano
- Malengo ya kubuni pamoja na viashiria vya utendaji kwa mkakati kamiliators for a full strategy

Kielelezo cha 1: Muundo wa mantiki unaoendeshwa na data uliundwa kwa ajili ya mradi kutokana na utafiti wa ubora wa Awamu ya 1. Muundo huu umetolewa kutoka kwa Briggs et al[6] chini ya leseni ya Creative Commons Attribution Isiyo ya Biashara (Creative Commons Attribution Non-Commerce) (CC BY-NC 4.0).

MFUMO WA VIPENGELE VINAVYOHITAJIKA KWA MWITIKIO WA KIMATAIFA KATIKA KUBORESHA, KUZUIA NA KUDHIBITI KASORO ZA AFYA YA MISULI NA MIFUPA

2

Mfumo ni nini?

Sehemu hii ya ripoti inatoa muhtasari wa vipengele/vitendo vinavyohitajika kwa kila Nguzo 8 za modeli ya mantiki, inayotolewa katika awamu tatu za mradi (Mchoro 2).

Kila Nguzo inawakilisha eneo la kipaumbele la kimkakati, ilhali vitendo vilivyoambatanishwa na kila Nguzo vinaeleza jinsi Nguzo inavyoweza kutekelezwa katika mifumo ya afya. Mfumo wa Nguzo na vitendo hutoa mwongozo wa *nini* na *jinsi* ya kuimarisha mifumo ya afya kwa ajili ya kuboresha afya ya misuli na mifupa.

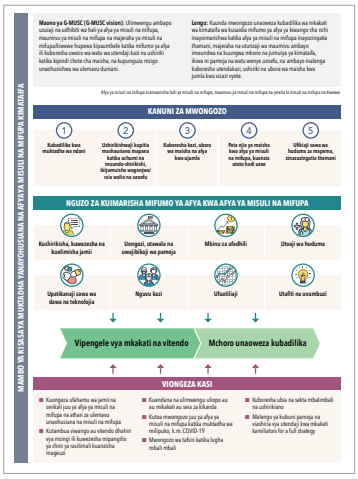

Jinsi ya kutumia sehemu hii

Nguzo 8 na matendo yanayohusiana nayo yameainishwa katika vifungu 8 vifuatavyo (2.1 hadi 2.8). Kila sehemu ndogo hutoa:

- ufafanuzi wa Nguzo na upeo wake.
- jedwali la vitendo/vipengele na ufafanuzi/upeo wao.
- vitendo/vipengele vilivyotambuliwa kuwa muhimu vinaangaziwa kwa nyota ⭐.

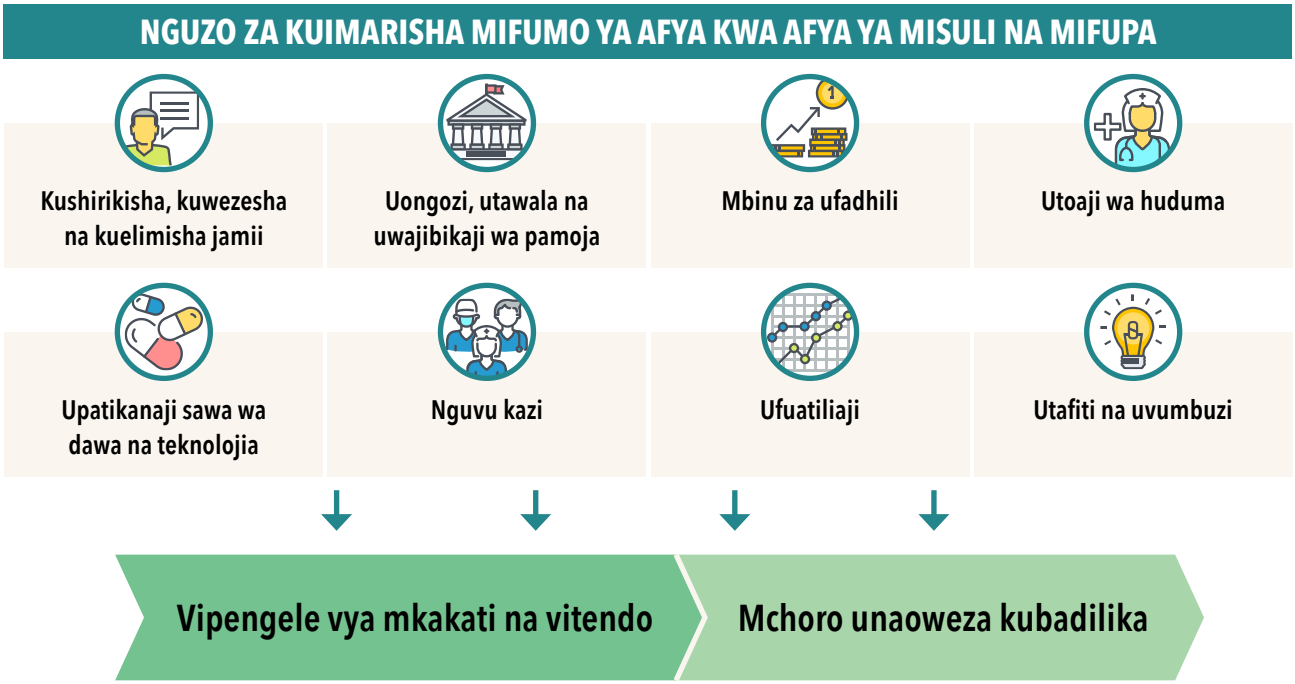

Kielelezo cha 2: Muundo wa kimantiki unaotokana na mradi huu, unaoangazia Nguzo 8 za uimarishaji wa mifumo ya afya.

2.1 **NGUZO YA 1:** KUSHIRIKISHA, KUWEZESHA NA KUELIMISHA RAIA, JAMII, MASHIRIKA NA SERIKALI KUCHUKUA HATUA JUU YA AFYA YA MISULI NA MIFUPA

Upeo na muhtasari

Kuna haja ya kuanzisha na kuendeleza ushirikiano wa sekta mbalimbali na kutoa elimu kwa upana kuhusu afya ya misuli na mifupa ili kuwawezesha wananchi, jamii, mashirika na serikali kuchukua hatua juu ya kuzuia na kudhibiti hali ya afya ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na majeraha ya misuli na mifupa na kiwewe.

Hasa, mtazamo wa kisekta mbalimbali unaounga mkono ushirikishwaji na elimu ya jamii (watu, wagonjwa, mashirika, serikali) na uanzishwaji wa ushirikiano kati ya serikali na mashirika yasiyo ya serikali unahimizwa sana kuboresha kinga na udhibiti wa mfumo wa misuli na mifupa kuharibika kwa afya, maumivu na huduma ya majeraha/kiwewe. Pia kuna haja ya kuzingatia tofauti za kitamaduni katika suala la jinsi afya inavyofikiriwa.

Maeneo manne ya kipaumbele kwa hatua yanapendekezwa:

(i) *Kushiriki na kuanzisha ubia na sekta mbalimbali ikiwa ni pamoja na wananchi*, wagonjwa na asasi za kiraia; tasnia, maeneo ya kazi na waajiri; shule na taasisi za elimu; na serikali za kitaifa.

(ii) *Kurekebisha ujumbe wa elimu ya afya ya umma* kwa sekta mbalimbali zikiwemo shule na taasisi za elimu ya juu; maeneo ya kazi na waajiri; wafanyakazi wa afya; na jamii kwa ujumla.

(iii) *Kuongeza ufahamu na uelewa* wa hali ya misuli ya mifupa kwa watu ikijumuisha umuhimu wa afya ya misuli ya mifupa katika kipindi chote cha maisha; kwa nini shughuli za kimwili na kucheza ni muhimu; na kuangazia kiwango cha mikakati madhubuti ya udhibiti inayopatikana kwa hali ya misuli ya mifupa.

(iv) *Kuunganisha viwezeshaji kuendesha utetezi na kutoa ujumbe wa elimu*. Viwezeshaji ni pamoja na: kuwawezesha watu walio na uzoefu wa kuishi wa hali ya misuli ya mifupa kushirikisha simulizi zao, kutumia mitandao ya kijamii kwa upana, na kushirikiana na mashirika ya wagonjwa na kitaaluma.

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Sekta za kipaumbele kwa kufuata ushiriki na kuunda ubia ili kusaidia kuzuia na kusimamia afya ya misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
1.1	Kuboresha kinga na udhibiti wa afya ya misuli na mifupa inahitaji kujitolea na ushirikiano na:	
	★ **Wananchi, wagonjwa na mashirika ya kiraia.**	**Wananchi, wagonjwa na mashirika ya kiraia:** Kushirikisha na kuwawezesha wananchi na wagonjwa kujifunza zaidi kuhusu afya ya misuli na mifupa na kuchukua hatua juu ya kinga na udhibiti, kama vile kupitia kampeni za uhamasishaji, itakuwa muhimu ili kufikia manufaa ya afya ya umma na kupunguza ulemavu. Kuanzisha ubia kati ya serikali na asasi za kiraia/mashirika ya kijamii inaweza kuwa njia mwafaka ya kuendesha ushirikishwaji wa raia na mgonjwa, haswa kwa kushirikiana na makundi yaliyo hatarini k.m. wazee na makundi ya wachache.
	★ **Sekta, maeneo ya kazi na waajiri.**	**Sekta, mahali pa kazi na waajiri:** Kujihusisha na kusaidia sekta, mahali pa kazi na waajiri kuchukua hatua juu ya kuzuia na kusimamia majeraha, kusaidia kurudi kazini baada ya jeraha na kutekeleza makao rafiki mahali pa kazi ili kuwawezesha watu wasio na uwezo wa kufanya kazi kwa sababu ya hali ya afya ya misuli na mifupa kushiriki kwa usawa katika kazi itakuwa muhimu kwa kudumisha tija ya kazi ya kitaifa na usalama wa kifedha wa watu binafsi.
	Walipaji wawakilishi/kampuni za bima.	**Walipaji wawakilishi/kampuni za bima:** Kushirikiana na bima za afya na sekta ili kuweka kipaumbele afya ya misuli na mifupa katika mipango ya bima itakuwa muhimu ili kuwezesha upatikanaji wa huduma na kuzuia na kusimamia majeraha yanayohusiana na kazi.
	Shule na taasisi za elimu.	**Shule na taasisi za elimu:** Ushirikiano na ubia wa shule na taasisi za elimu unahitajika ili kutoa elimu katika kuzuia na kudhibiti hali ya afya ya misuli na mifupa na mazingira ya kubuni mitaala inayosaidia tabia za afya kwa watoto; hasa, msaada kwa ajili ya kushiriki katika shughuli za kimwili, kucheza na kula kiafya.
	★ **Serikali za kitaifa na kimkoa.**	**Serikali za kitaifa na kimkoa:** kuna haja ya ushirikiano wa jamii nzima na serikali za kitaifa na kimkoa ili kufafanua afya ya misuli na mifupa na kutoa wito wa hatua kwa afya ya misuli na mifupa kutokana na mzigo mkubwa wa magonjwa na gharama zinazohusiana na matatizo ya afya ya misuli na mifupa. Utetezi kuhusu matishio kwa maendeleo ya kiuchumi na uendelevu na kurudi kwenye uwekezaji ni muhimu katika muktadha wa matumizi ya huduma ya afya, upotevu wa utenda kazi na utoro, upotevu wa mapato ya kodi, malipo ya huduma za kijamii na madhara ya kijamii na kiuchumi kwa familia na jamii.

★ Imetambuliwa kama muhimu

Sekta za kipaumbele kwa elimu kuhusu afya ya misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
1.2 ★	Kuboresha kinga na udhibiti wa afya ya misuli na mifupa kunahitaji elimu katika sekta zifuatazo: shule na taasisi za elimu ya juu; maeneo ya kazi; wataalamu wa afya; na jamii.	Sekta za kipaumbele kwa elimu kuhusu afya ya misuli na mifupa: • Katika shule na taasisi za elimu ya juu zimeipa kipaumbele elimu kuhusu afya ya misuli na mifupa na umuhimu wake katika kipindi chote cha maisha na uelewa wa kisasa wa maumivu. • Kuelimisha watoa huduma za bima ya sekta na mahali pa kazi jinsi maeneo ya kazi yanaweza kuzuia kuumia kwa misuli na mifupa (k.m. kupitia utambuzi wa hatari na kupunguza), kusaidia mazoea yenye afya ya kazi (k.m. kupitia kukuza kutembea na shughuli) na kusaidia watu walio na kasoro za afya ya misuli na mifupa kudumisha utendaji kazi na kurudi kazini. Katika suala hili, maeneo ya kazi yanaweza kutumika kama jukwaa lenye ufanisi na kielelezo cha elimu ya afya ya umma. • Kusaidia usambazaji dhahiri wa utendaji bora kwa ajili ya kuzuia na kusimamia afya ya misuli na mifupa na majeraha ili kuelimisha wafanyakazi wa afya kwa kiwango kikubwa. • Kuelimisha jamii na jumuiya kwa ujumla (ikiwa ni pamoja na serikali na watunga sera), ikijumuisha ujumbe na mbinu zilizowekwa maalum kwa makundi yaliyo hatarini (k.m. yale ya hali ya chini ya kijamii na kiuchumi, watu wenye ulemavu wa kiakili na/au kimaendeleo, watu wanaoishi vijijini, makabila madogo). Hasa: – Kuelimisha jamii/jumuiya kwa ujumla kuhusu umuhimu wa afya ya misuli na mifupa kwa kuishi vizuri (yaani uwezo wa utendaji kazi na usalama wa kijamii na kiuchumi na ustawi katika kipindi chote cha maisha), ili thamani ya afya ya misuli na mifupa ieleweke vyema na maoni potofu kusahihishwa. – Kuelimisha jamii/jumuiya kwa ujumla kuhusu kukabiliwa na hatari zinazoweza kubadilishwa za kupoteza afya ya misuli na mifupa, ikiwa ni pamoja na kutokuwa na shughuli za kimwili, unene kupita kiasi, utapiamlo, uvutaji sigara na jinsi ya kufuata na kudumisha tabia chanya za afya ili kufikia afya bora ya misuli na mifupa na ubora wa maisha. Elimu pia inahitaji kuzingatia utambuzi wa mapema na uingiliaji kati kwa vipengele vyote vya ugonjwa na tabia na imani zisizofaa. Hii ni muhimu sana katika mazingira yenye rasilimali. – Kuelimisha jamii/jumuiya kwa ujumla kushughulikia dhana potofu kuhusu udhibiti wa hali ya afya ya misuli na mifupa na hasa maumivu ya misuli na mifupa. Hasa, kutoa elimu kuhusu ni huduma gani inayofaa kwa hali ya afya ya misuli na mifupa na maumivu ya misuli na mifupa, jukumu la kutambua mapema na matibabu na uelewa wa kisasa wa maumivu.

★ Imetambuliwa kama muhimu

Ujumbe wa kipaumbele kwa elimu ya afya ya umma kuhusu afya ya misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
1.3	Kuboresha uzuiaji na udhibiti wa afya ya mfumo wa misuli na mifupa kunahitaji ujumbe wa elimu unaoendana kimataifa kulingana na mazingira ya mahali ulipo.	Ujumbe wa kipaumbele wa afya ya umma ni pamoja na: • Afya ya misuli na mifupa huwezesha utendakazi, ushiriki na starehe katika kipindi chote cha maisha, pamoja na athari za kasoro za misuli na mifupa na maumivu ya kudumu yanayofikia kwa upana, ikiwa ni pamoja na kuongezeka kwa hatari ya vifo. Ujumbe huu unapaswa kuungwa mkono na mifano na vipimo dhabiti ambavyo vinafaa katika eneo lako na vinavyoeleweka kwa umma. • Shughuli ya kimwili, mchezo, michezo na kutembea ni muhimu kwa afya nzuri ya misuli na mifupa, utembeaji, kazi na kuzuia magonjwa mengi. • Hali ya misuli na mifupa na maumivu ya misuli na mifupa ni muhimu katika maisha yote - sio sehemu isiyoepukika ya kuzeeka na huathiri vijana pia. • Kuna mikakati madhubuti ya kudhibiti hali nyingi za afya ya misuli na mifupa na maumivu ya misuli na mifupa ili kuboresha utendaji na ubora wa maisha. Uingiliaji kati huwa na ufanisi zaidi unapoanzishwa mapema na kuunganishwa na mtindo mzuri wa maisha na mabadiliko ya kitabia. Kwa upande mwingine, pia kuna hatua nyingi ambazo hazifanyi kazi na zinaweza kuwa na madhara (thamani ya chini), hasa kwa maumivu ya muda mrefu ya misuli na mifupa ambapo uzoefu wa maumivu hauwezi kuhusiana na patholojia ya mitindo. • Hali ya afya ya misuli na mifupa ni tatizo kubwa zaidi la afya duniani kote katika suala la ulemavu (kasoro za shughuli na kupoteza uwezo wa kufanya kazi) na gharama kwa watu binafsi na jamii. • Afya ya misuli na mifupa sio magonjwa tu. Zaidi ya kiwewe, majeraha ya michezo na majeraha ya mahali pa kazi ni ya asili ya misuli na mifupa. • Hali nyingi za afya ya misuli na mifupa na majeraha yanaweza kuzuiwa kwa kuongeza ufahamu kuhusu sababu za hatari zinazoweza kubadilishwa na uchunguzi wa baadhi ya hali za misuli na mifupa.

Viwezeshaji vya kipaumbele kuendesha utetezi na kusaidia elimu kwa jamii nzima

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
1.4	Tumia mbinu za kuendesha elimu ya umma, ikiwa ni pamoja na kuwawezesha watu wenye uzoefu wa kushirikisha simulizi na kubuni jumbe kwa pamoja; mitandao ya kijamii na wingi; modeli za usaidizi rika na kushirikisha mashirika ya kiraia na mashirika ya kitaaluma.	Viwezeshaji vya kipaumbele kuendesha utetezi na msaada wa elimu kwa jamii nzima: • Wawezeshe watu walio na uzoefu mkubwa, wakiwemo watoto na familia zao, kutoka katika mazingira tofauti na walio na hali tofauti na majeraha ili kushirikisha simulizi zinazohusiana na miktadha ya kitamaduni na jumbe za kubuni kwa pamoja. Muhimu zaidi, uzoefu ulioishi unapaswa pia kuonyesha vikundi vilivyo hatarini na vya wachache. • Kuvitaka vyombo vya habari na mitandao ya kijamii kusambaza elimu na ujumbe wa utetezi. • Mitindo ya usaidizi wa rika na elimu ya vikundi, inayofaa kwa muktadha wa mahali husika, ili kusaidia watu walio na hali ya afya ya muda mrefu ya misuli na mifupa. • Kusaidia na kufadhili asasi za kiraia, kama vile mashirika ya utetezi ya kitaifa au ya kimkoa, kutetea utetezi na mipango ya elimu na kuwawezesha na kusaidia wagonjwa, serikali na jamii kwa ujuzi sahihi kuhusu hali ya afya ya misuli na mifupa, kinga na udhibiti, na mikakati ya marekebisho ya mfumo. • Kuwezesha na kusaidia vyama vya kitaalamu vya kliniki kuchukua majukumu ya utetezi na kukuza uhusiano na serikali yao ya kitaifa.

2.2 **NGUZO YA 2:** UONGOZI, UTAWALA NA UWAJIBIKAJI WA PAMOJA

Upeo na muhtasari

Uongozi na utawala humaanisha hitaji la viongozi wa ngazi ya kimataifa na kitaifa kuinua kipaumbele kwa afya ya misuli na mifupa, maumivu na majeraha/kiwewe ndani na mataifa yote.

Maeneo manne ya kipaumbele yanapendekezwa:

(i) *Kuunganishwa na maboresho yaliyopo ya uimarishaji wa sera na mfumo*. Hii inamaanisha kujumuisha afya ya misuli na mifupa katika juhudi za mageuzi mapana, kama vile kujumuishwa na mipango mipana ya kuzuia na kudhibiti magonjwa yasiyoambukiza; Vifurushi vya Huduma ya Afya kwa Wote (Universal Health Coverage packages) vya mwingiliano na juhudi za mageuzi katika uzee, urekebishaji na majeraha.

(ii) Utetezi na uongozi katika sekta, wizara na mashirika ya kimataifa ili kuongeza hali ya kipaumbele ya hali ya misuli na mifupa.

(iii) *Upimaji na uainishaji wa hali ya misuli na mifupa: hatua za hali ya afya zinahitaji kupanuliwa ili kutoa mkazo na uelewa zaidi juu ya matokeo ya kazi na ushiriki katika jamii*. Kuna haja ya hali ya mfumo wa misuli na mifupa kuainishwa katika vipengele vya utambuzi zenye maana ili kuwezesha ufahamu wazi wa hali na njia zinazofaa za udhibiti.

(iv) *Sheria na udhibiti zinahitaji kuzingatiwa katika nchi zote ili kusaidia uimarishaji wa mfumo thabiti wa afya kwa hali ya misuli na mifupa.*

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Kuunganishwa na marekebisho yaliyopo ya kuimarisha sera na mfumo

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.1	Afya ya misuli na mifupa inapaswa kuunganishwa kwa uwazi na juhudi pana za mageuzi kwa magonjwa yasiyo ya kuambukiza.	Hali ya afya ya misuli na mifupa na maumivu ya misuli na mifupa haijaunganishwa vya kutosha na sera ya kuzuia na kudhibiti magonjwa yasiyoambukiza na ufadhili kwa njia inayolingana na mzigo wao wa ugonjwa. Kuzingatia upunguzaji wa vifo katika mageuzi ya magonjwa yasiyoambukiza hunyima kipaumbele kwa kiasi kikubwa mzigo wa ulemavu unaohusishwa na hali ya misuli na mifupa na maumivu ya kudumu. Kwa hivyo, kuna hitaji la dharura la kujumuisha kwa uwazi zaidi hali ya afya ya misuli na mifupa na maumivu na juhudi pana za kurekebisha magonjwa yasiyoambukiza na serikali za kitaifa, kwa mwongozo na uongozi kutoka kwa Shirika la Afya Ulimwenguni (World Heath Organization). Kwa kuzingatia vipengele vya hatari vilivyoshirikishwa na mikakati ya udhibiti iliyoshirikishwa kati ya magonjwa mengi yasiyoambukiza na hali ya afya ya misuli na mifupa (k.m., kuvuta sigara, matumizi ya pombe, lishe, unene, kutofanya mazoezi), ujumuishaji na upangaji wa mkakati unaweza kuathiri vyema sio tu hali ya afya ya misuli na mifupa, lakini pia magonjwa mengine yasiyo ya kuambukiza. Hii inaimarishwa zaidi na ukweli kwamba hali ya kawaida ya misuli na mifupa ni sababu ya hatari ya kuendeleza magonjwa mengine yasiyo ya kuambukiza.

Kuunganishwa na marekebisho yaliyopo ya kuimarisha sera na mfumo

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.2	Bima ya Afya kwa Wote Vifurushi vya huduma muhimu na/au mipango ya bima inapaswa kujumuisha uzuiaji na udhibiti wa kasoro za afya ya misuli na mifupa.	Huduma ya afya (kinga na udhibiti) kwa hali ya misuli na mifupa, maumivu na jeraha inapaswa kuhakikishwa katika nchi zote kupitia Huduma ya Afya kwa Wote. Hii inathibitishwa kwa sababu ya mzigo wa ulemavu unaoletwa na hali hizi na kuenea kwa hali ya afya ya misuli na mifupa katika hali ya afya ya magonjwa yasiyoambukiza ya pamoja na magonjwa mengi ambayo kwa kawaida ni hali ya misuli na mifupa ambayo ndiyo mchangiaji mkuu wa ulemavu. Katika nchi zilizo na bima ya afya kupitia mipango iliyoanzishwa ya bima ya umma, ya binafsi, ya kijamii au ya kisheria, bima ya afya ya misuli na mifupa inapaswa kujumuishwa.
2.3	Majibu ya kimkakati ya kimataifa kwa afya ya mfumo wa misuli na mifupa yanapaswa kuunganishwa kwa uwazi na, na kusaidia utekelezaji wa, juhudi zilizopo za kuimarisha mfumo wa afya duniani na kitaifa.	Mkakati wa kimataifa wa huduma ya afya ya misuli na mifupa, maumivu na jeraha/kiwewe unapaswa kuunganishwa kwa uwazi na, na kusaidia utekelezaji wa, juhudi zilizopo za kimataifa na kitaifa katika uimarishaji wa mfumo wa afya, kwa mfano katika ushirikiano wa huduma (k.m. *Mfumo wa WHO kuhusu huduma jumuishi za afya zinazozingatia watu*), uzee (*k.m. mkakati wa kimataifa wa WHO na mpango wa utekelezaji kuhusu uzee na afya*), ukarabati (*k.m. ajenda ya WHO ya Urekebishaji 2030*), ulemavu (*k.m. Mpango wa utekelezaji wa WHO wa ulemavu wa 2014–2021*), huduma kwa magonjwa yasiyoambukiza (*k.m. Mpango kazi wa Kimataifa wa WHO wa kuzuia na kudhibiti magonjwa yasiyoambukiza 2013–2020*), kuzuia majeraha na utunzaji wa majeraha.

Uongozi wa kimataifa na kitaifa kuwekea kipaumbele afya ya misuli na mifupa, maumivu na kuzuia majeraha na huduma

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.4	*Uongozi wa kimataifa* kutoka kwa Shirika la Afya Ulimwenguni katika kuweka kipaumbele afya ya misuli na mifupa ni muhimu ili kuendesha mwitikio wa kimataifa kwa mzigo wa kasoro za afya ya misuli na mifupa.	Uongozi wa kimataifa kutoka kwa Shirika la Afya Ulimwenguni katika kuweka kipaumbele kwa hali ya misuli na mifupa, maumivu na majeraha ni muhimu ili kuchochea mwitikio wa kimataifa kwa mzigo wa magonjwa, hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati na kufahamisha shughuli za kimkakati za mashirika ya kliniki ya kimataifa. Kuhusiana na hili, kuna haja ya kuwa na Mkakati wa Kimataifa, Mpango Kazi au Mfumo wa kuongoza Nchi Wanachama kuanzisha sera zinazofaa, ufadhili na mipango ya mageuzi ya huduma za afya na mashirika ya kliniki kuwekea kipaumbele juhudi zao katika mageuzi ya kimataifa na mipango ya utetezi.
2.5 ★	*Uongozi wa ngazi ya nchi* unahitajika ili kutanguliza kasoro za afya ya misuli na mifupa kupitia serikali za kitaifa.	Uongozi wa kitaifa unahitajika kutetea kipaumbele na hatua za kuzuia na kudhibiti afya ya mfumo wa misuli na mifupa na majeraha kupitia serikali, kulingana na mzigo wao wa magonjwa katika maisha yote. Kuongeza kipaumbele cha afya ya misuli na mifupa kupitia serikali, kuna haja ya kuwasilisha mzigo wa ugonjwa kwa serikali zote, ikilinganishwa na hali nyingine ya afya, ambapo idadi kubwa ya rasilimali za afya inaelekezwa kwa sasa. Serikali za kitaifa zinahitaji ushahidi wa kutegemewa kuhusu mzigo wa ndani wa magonjwa na data ya gharama ili kuchochea uongozi kwa ajili ya marekebisho ya mfumo wa ndani na kufanya kazi kwa pamoja na serikali nyingine ili kutetea Shirika la Afya Duniani kuchukua hatua kwa afya ya misuli na mifupa. Hasa, uongozi wa kitaifa katika utetezi na uundaji wa sera unaosisitiza umuhimu wa kuzuia ulemavu unaohusiana na mfumo wa misuli na mifupa kwenye mtaji wa binadamu na maendeleo ya kiuchumi (k.m. faida ya uwekezaji) unahitajika. Shughuli ya uongozi inapaswa kuenea zaidi ya utetezi ili kujumuisha uanzishaji wa mifumo ya ndani ili kuwezesha ufanyaji maamuzi k.m. kujibu ushahidi mpya. Kimuundo, hii inaweza kujumuisha uanzishaji wa vikundi vya ushauri wa wataalam/vikundi kazi vilivyodhibitiwa ipasavyo au kamati za washikadau ndani na/au katika mfumo mzima wa afya kwa ushirikiano na mashirika ya wabia wa asasi za kiraia.

★ Imetambuliwa kama muhimu

Uongozi wa kimataifa na kitaifa kuwekea kipaumbele afya ya misuli na mifupa, maumivu na kuzuia majeraha na huduma

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.6	Uongozi unahitajika kutoka kwa *jumuiya za kitaaluma na za kiraia* na wananchi ambao unaenea zaidi ya afya ya misuli na mifupa.	Ushirikiano na mashauriano shirikishi kati ya mashirika ya kitaalamu/kliniki na mashirika ya kiraia na wananchi katika sekta ya afya (yaani, zaidi ya vikundi vya afya na majeraha ya mfumo wa misuli na mifupa) na serikali za kitaifa na Shirika la Afya Ulimwenguni inahitajika ili kutetea kipaumbele cha afya ya misuli na mifupa na kuzuia majeraha na udhibiti katika juhudi za mageuzi ya afya ya kitaifa.
2.7	Uongozi wa kimataifa na wa kitaifa wa *sekta nyingi na kati ya wizara* unahitajika ili kuweka kipaumbele katika sera na ufadhili wa afya ya misuli na mifupa.	Uongozi wa kimataifa na wa kitaifa katika sekta na wizara za serikali (yaani zaidi ya sekta ya afya; kwa mfano: huduma za kijamii, tasnia, michezo, usafiri) ni muhimu sana ili kuinua kipaumbele cha kuzuia na kudhibiti afya ya misuli na mifupa kwa serikali, tasnia na mashirika ya kibinafsi. Uongozi wa sekta nyingi na kati ya wizara katika afya ya misuli na mifupa utawezesha ujumuishaji bora wa mipango ya kuzuia na udhibiti katika sera na ufadhili wa umma, ambayo ni muhimu ili kufikia matokeo. Katika ngazi ya serikali, uongozi unaweza kujumuisha wajibu mahususi wa kiwizara kwa afya ya misuli na mifupa na uanzishwaji wa maeneo mahususi yaliyowekwa katika serikali za kitaifa na mashirika ya kimataifa, kama vile Shirika la Afya Ulimwenguni.

Kipimo na uainishaji

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.8 ★	Viashiria vya afya na utendakazi vya kimataifa na kitaifa lazima viongezeke zaidi ya upunguzaji wa vifo ili kuzingatia utendakazi na ushiriki.	Hatua za afya na utendaji mfumo wa afya katika mageuzi ya afya lazima ziongezeke zaidi ya kupunguza vifo na kuzingatia kizuizi cha utendakazi/ushiriki na kutambua manufaa ya kiafya na kiuchumi ya kuzuia ulemavu. Kupanuka kwa malengo na hatua za utendakazi ili kutambua utendakazi na ushiriki kutasaidia vyema uimarishaji wa mifumo ya afya ya misuli na mifupa.
2.9	Mfumo wa uainishaji wa maana, unaokubalika na unaolinganishwa kimataifa unahitajika kwa ajili ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa.	Nchi zinahitaji kuainisha hali za afya ya misuli na mifupa katika vipengele vya utambuzi badala ya dalili pekee, zikiungwa mkono na mwongozo kutoka Shirika la Afya Ulimwenguni na kwa kuzingatia mfumo wa Mfumo wa Kimataifa wa Kuainisha Magonjwa (International Classification of Disease system), ili kuleta maana ya msururu mpana wa hali ya misuli na mifupa. Uainishaji kama huo unahitajika ili kubuni mitindo inayofaa ya ndani ya utoaji wa huduma, usanidi wa nguvu kazi na ufadhili ili kusaidia njia za utunzaji kwa uainishaji tofauti wa hali ya misuli na mifupa. Bila uainishaji, ukubwa wa tatizo ni kubwa mno na changamano mno kuanzisha hatua za maana, hasa kwa nchi zenye rasilimali chache. Uainishaji pia huwezesha nchi kutoa kipaumbele kwa hatua za makundi maalum ya matatizo ya misuli na mifupa kulingana na hitaji la kitaifa la afya za watu.

Sheria na udhibiti

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
2.10	Sheria na udhibiti zinahitajika ili kuendeleza juhudi za mageuzi katika kuimarisha mifumo ya afya kwa magonjwa yasiyoambukiza, ikiwa ni pamoja na matatizo ya afya ya misuli na mifupa.	Sheria na kanuni za kitaifa za kusaidia uimarishaji wa mfumo wa afya wa muda mrefu kwa magonjwa yasiyoambukiza, ikiwa ni pamoja na matatizo ya afya ya misuli na mifupa, inahitajika ili kuendeleza juhudi na mabadiliko mfululizo katika serikali. Hili litakuwa muhimu haswa kutokana na COVID-19 kwani vipaumbele vinabadilika kuwa magonjwa ya kuambukiza.

★ Imetambuliwa kama muhimu

2.3 **NGUZO YA 3:** MBINU ZA UFADHILI

Upeo na muhtasari

Ufadhili unamaanisha jinsi mataifa yanavyolipia huduma za kinga na udhibiti kwa ajili ya afya ya misuli na mifupa, maumivu na majeraha katika muktadha wa mahitaji ya ufadhili na vipaumbele vya hali nyingine za afya.

Mitindo iliyojumuishwa ya ufadhili; kubadilika kwa mbinu za ufadhili na kuongeza mapato; kulinda fedha zilizotengwa; na ufadhili na uhamasishaji wa utunzaji sanifu, salama na wa kitaalamu unapendekezwa. Hii ni muhimu hasa katika muktadha wa vifurushi vya Huduma ya Afya kwa Wote.

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Mitindo iliyojumuishwa ya ufadhili

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
3.1	★ Mitindo iliyopo ya ufadhili wa huduma ya afya inahitaji kujumuisha ukuzaji wa afya na utoaji wa huduma za afya kwa afya ya misuli na mifupa.	Mitindo iliyopo ya ufadhili wa huduma ya afya inahitaji kushughulikia ukuzaji wa afya na utoaji wa huduma za afya kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na jeraha la misuli na mifupa katika mitindo ya taaluma nyingi. Hii inaweza kufanikiwa katika ufadhili wa kukuza afya, huduma za magonjwa yasiyoambukiza, huduma kwa majeraha na kiwewe au uzee na huduma za muda mrefu. Kuunganisha ufadhili wa huduma ya afya ya misuli na mifupa na vipaumbele vingine vya ufadhili itakuwa muhimu, haswa katika muktadha wa COVID-19, ambapo njia mpya za ufadhili zitakuwa chache sana. Katika muktadha wa mzigo wa data za magonjwa ulimwenguni, kuna sababu thabiti ya kuongezeka kwa mgao wa ufadhili kwa afya ya misuli na mifupa.

★ Imetambuliwa kama muhimu

Kubadilika kwa modeli tofauti za ufadhili

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
3.2	Mitindo ya ufadhili wa afya ya misuli na mifupa inapaswa kukidhi mabadiliko katika ushirikiano wa sekta ya umma na binafsi, ushirikiano na mashirika ya kiraia, misaada ya kimataifa, wafadhili waliotambulishwa (tagged donorships) na mikakati ya kuongeza mapato.	Mitindo ya ufadhili ya ukuzaji na huduma ya afya ya misuli na mifupa inapaswa kukidhi mabadiliko ya: • ubia kati ya sekta ya umma na sekta binafsi; • ushirikiano na mashirika ya kiraia, misaada ya kimataifa, wafadhili waliotambulishwa na kanuni zinazofaa ili kuepuka ushawishi usio na manufaa wa kibiashara na migongano ya kimaslahi; na • ukusanyaji wa mapato mahususi kupitia kodi kwa madhumuni mahususi, kama vile kusaidia majeruhi kupitia kodi za mahali pa kazi au kodi za usafiri/mafuta. Mabadiliko katika mitindo ya ufadhili pia ni muhimu ili kuwezesha mifumo ya afya kukabiliana na ubunifu unaoibukia au maendeleo ya teknolojia ambayo yanaweza kuboresha matokeo ya afya.
3.3	Kusaidia misaada ya kigeni ya kimataifa kwa ajili ya huduma ya misuli na mifupa katika mazingira ya rasilimali chache.	Msaada wa kimataifa wa kigeni unahitajika ili kusaidia uzuiaji na huduma kwa afya ya misuli na mifupa katika mazingira ya rasilimali chache na ambapo huduma ya msingi kwa afya ya misuli na mifupa haiwezi kutolewa kwa uendelevu kwa sababu ya vipaumbele vya afya shindani na rasilimali chache.
3.4	Ufadhili uliotengwa, ufadhili wa dawa muhimu na ufadhili wa wafadhili kwa ajili ya afya ya misuli na mifupa na huduma kwa majeraha unahitaji kutengwa.	Serikali zinahitaji mgao mahususi wa bajeti kwa ajili ya kuzuia na kudhibiti matatizo ya misuli na mifupa na uwezo au udhibiti wa kutenga fedha za wafadhili kwa ajili ya huduma za afya ya misuli na mifupa, hasa ili kuhakikisha upatikanaji, na ufikiaji wa, dawa muhimu katika nchi zisizo na rasilimali nyingi.

Ufadhili wa huduma sahihi za misuli na mifupa, kwa wakati sahihi, kwa timu sahihi, mahali sahihi

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
3.5	Ufadhili wa huduma ya afya ya misuli na mifupa unapaswa kujumuisha vifurushi vilivyofafanuliwa vyema, vya thamani ya juu (ufanisi, salama, na nafuu) vya huduma za kuzuia, uchunguzi na udhibiti, haswa kwa kuhusisha zaidi jamii.	Mifumo ya ufadhili, haswa kwa nchi za kipato cha chini na cha kati, inapaswa kutayarishwa ili kusaidia vifurushi muhimu vya huduma kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa na majeraha, ambapo ufadhili wa matibabu na mikakati ya kuzuia inapaswa kutegemea ushahidi, usalama na ufanisi wa gharama, ikilenga gharama ya chini na mipango ya mavuno mengi. Kimsingi, vifurushi hivi vya ufadhili vinapaswa kuwa sehemu ya vifurushi muhimu vya Bima ya Afya kwa Wote na mifumo mingine ya bima inayohusika katika eneo lako ili kupunguza au kuondoa gharama za nje ya mfuko. Vifurushi vinapaswa kupangwa kwa viwango tofauti vya mfumo wa afya kutoka kwa huduma ya jamii hadi huduma ya juu. Vifurushi vya kipaumbele vya kwanza vya ufadhili vinapaswa kuelekezwa kwa huduma ya kijamii ya taaluma tofauti ambapo gharama za mfukoni hupunguzwa au kuondolewa. Haswa kwa nchi za kipato cha chini na cha kati, juhudi za kujumuisha uingiliaji kati wa misuli na mifupa na vifurushi vilivyoanzishwa (k.m. 'Best Buys' kwa magonjwa yasiyoambukiza) zinapaswa kupewa kipaumbele ili kuongeza faida kwenye uwekezaji na ushirikiano katika hali zote.
3.6	Mitindo ya ufadhili inapaswa kuhamasisha uzuiaji na huduma jumuishi kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa.	Mitindo ya ufadhili inapaswa kuhamasisha uzuiaji (kulingana na vipengele vya hatari vinavyoweza kubadilishwa) na huduma jumuishi, za kitaaluma kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa ili uendelevu wa huduma uungwe mkono, pamoja na huduma kati ya mazingira ya afya na watoa huduma.

Upeo na muhtasari

Utoaji huduma unamaanisha kutoa ufikiaji wa taarifa za afya na huduma za afya katika ngazi ya umma ili kudhibiti matatizo ya afya ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na majeraha ya misuli na mifupa (ikiwa ni pamoja na kinga ya pili) na jitihada za kuzuia za msingi.

Kuna haja ya kuwa na mitindo ya utoaji huduma bora, inayoweza kufikiwa na endelevu inayotanguliza huduma za kiwango cha juu† na kusaidia huduma kwa magonjwa na kinga kwa wakati sahihi (upatikanaji wa mapema na utatuzi) na mahali sahihi (mazingira ya jamii, inapofaa). Zaidi ya hayo, huduma inapaswa kuunganishwa na kutolewa na timu sahihi ili kuhakikisha kuwa ni salama, bora, nafuu na inakubalika kwa wananchi, wakati mbinu za kiwango cha chini‡ zinapaswa kutupiliwa mbali.

Huduma za matatizo ya afya ya misuli na mifupa zinapaswa kuunganishwa na muundo wa huduma zilizopo za huduma kwa magonjwa yasiyoambukiza katika mazingira ya jamii au vituo vya kikanda, zikiunganishwa na mipango ya huduma inayolenga viashiria vipana vya kijamii vya afya. Muhimu zaidi, mitindo ya huduma inahitaji kuundwa pamoja na jamii na kuweka kipaumbele katika upatikanaji kwa makundi yaliyo hatarini.

Kwa kuzuia, maeneo matatu muhimu ya utoaji wa huduma yanafaa:

(i) Afya ya misuli na mifupa inapaswa kuunganishwa katika hatua za kuzuia magonjwa za msingi na za pili kwa magonjwa yasiyoambukiza, kwa kuzingatia sababu za hatari zinazoshirikishwa na magonjwa ya mara kwa mara na magonjwa mengi.

(ii) Mipango ya kimsingi ya kuzuia magonjwa ya misuli na mifupa zinapaswa kukuzwa na kutekelezwa pale ambapo kuna ushahidi wa kliniki na gharama nafuu.

(iii) Majeraha ya kitaifa (michezo, mahali pa kazi, kuanguka) na mikakati na kampeni za kuzuia kiwewe zinahitajika ili kupunguza mzigo wa ulemavu unaohusishwa na majeraha na kiwewe kinachohusiana na misuli na mifupa.

† huduma za kiwango cha juu: huduma ambazo ushahidi unapendekeza kuwa inatoa manufaa kwa wagonjwa au uwezekano wa manufaa unazidi madhara yanayoweza kujitokeza[7].

‡ huduma za kiwango cha chini: huduma ambazo ushahidi unapendekeza kuwa hazitoi faida yoyote au kidogo sana kwa wagonjwa au hatari ya madhara inazidi faida inayowezekana[7].

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Huduma kwa wakati sahihi: utambuzi wa mapema, uchunguzi na uingiliaji kwa kinga ya pili

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.1	★ Mitindo ya huduma kwa matatizo ya misuli na mifupa inahitaji kusaidia utambuzi wa mapema na matibabu ya haraka (triage) na udhibiti kupitia njia za huduma za ndani.	Mitindo ya huduma inahitaji kukuza ufikiaji sawa wa utambuzi wa mapema na matibabu katika njia za huduma zinazofaa, zinazofadhiliwa ndani ya nchi zinazojumuisha mifumo ya rufaa ili kutoa huduma ya dharura au ya haraka (k.m. kiwewe) au huduma za kibingwa, inapoonyeshwa. Hii ni muhimu ili kuzuia usugu na ulemavu, hasa kwa vijana na wale walio na magonjwa ya uvimbe, kama vile rheumatoid arthritis.

Utoaji wa huduma sahihi: fanisi, salama, nafuu na inayofikiwa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.2	★ Mbinu za uchunguzi na matibabu dhahiri zinapaswa kupewa kipaumbele katika mitindo ya huduma badala ya mbinu ambazo hazina ushahidi, ni za gharama na zinaweza kuwa na madhara.	Matumizi ya kupita kiasi ya teknolojia katika huduma za misuli na mifupa katika nchi za kipato cha juu (k.m. matumizi ya kupita kiasi ya picha ya misuli na mifupa) yamehusishwa na manufaa finyu ya kimatibabu katika matokeo ya afya na inaweza kukuza tabia na imani zisizofaa kuhusu afya ya misuli na mifupa na huduma ya maumivu kwa wagonjwa na jamii kwa ujumla. Kuzingatia uwasilishaji wa uchunguzi salama na wa ufanisi (k.m. kupiga picha) na uingiliaji wa matibabu (k.m. matumizi salama ya dawa na maelekezo sahihi ya upasuaji) yanahitajika. Hii inaweza kuungwa mkono na vyombo vya kimataifa na vya nchi kama vile miongozo ya kimatibabu na viwango vya ubora.
4.3	Njia za huduma za ndani zinapaswa kusaidia vifurushi muhimu vya huduma kwa bei nafuu, bora na salama kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa, wakati zinatupiliwa mbali huduma ambazo hazina ushahidi, ni za gharama kubwa na zinaweza kuwa na madhara.	Mitindo ya huduma inapaswa kukuza 'huduma sahihi', ambayo ni fanisi (kulingana na ushahidi), huduma salama, nafuu na inayoweza kufikiwa kupitia njia za huduma zinazoungwa mkono na wenyeji zinazowezesha huduma za taaluma mbalimbali na ufikiaji wa huduma ya elimu ya juu au ya kibingwa inapohitajika, haswa katika maeneo yenye mahitaji makubwa/ufikiaji mdogo. Njia za huduma na vipengele vyake vinaweza kupatikana kwa kufafanua vifurushi muhimu vya huduma ya bei nafuu na yenye ufanisi kwa uainishaji ulioanzishwa wa matatizo ya misuli na mifupa na majeraha, kwa msisitizo wa gharama nafuu na uingiliaji wa juu wenye matokeo makubwa. Mara nyingi, uingiliaji kati hautakuwa wa upasuaji, nje ya muktadha wa kiwewe na osteoarthritis ya hatua ya mwisho. Vipimo vya uchunguzi wa hali ya chini na uingiliaji kati haufai kupendekezwa katika vifurushi muhimu na unapaswa kutofadhiliwa. Sambamba na uundaji wa njia za huduma na vifurushi muhimu vya huduma, ni hitaji la kujenga uwezo wa nguvu kazi ili kutoa huduma sahihi.

★ Imetambuliwa kama muhimu

Utoaji wa huduma sahihi: fanisi, salama, nafuu na inayofikiwa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.4	Huduma za afya ya mfumo wa misuli na mifupa zinapaswa kuunganishwa na mitindo ya huduma kwa magonjwa yasiyoambukiza na huduma ambazo zinalenga viashiria vingi vya kijamii vya afya.	Huduma za matatizo ya afya ya misuli na mifupa, huduma ya maumivu na huduma ya majeraha zinapaswa kuunganishwa na mitindo ya huduma iliyopo ya huduma za magonjwa yasiyoambukiza na mipango ya huduma ambayo inalenga viashiria vya kijamii vya afya. Katika baadhi ya mazingira, majaribio ya ujumuishaji kama haya yanaweza kuthibitishwa ili kutoa data kuhusu kuridhika, gharama na matokeo ya afya. Katika suala hili, afya ya misuli na mifupa inapaswa kuzingatiwa kama sehemu muhimu ya huduma ya afya yajumla, inayozingatia mtu. Hii inadhibitika kwa msingi wa kuenea kwa hali ya juu ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa katika hali ya afya ya ushirikiano na magonjwa mbalimbali kwa magonjwa yasiyo ya kuambukiza na kuongezeka kwa hatari kubwa ya kuendeleza magonjwa yasiyo ya kuambukiza kwenye nyuma ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa.
4.5	Mitindo ya huduma ya hali ya misuli na mifupa inapaswa kusaidia huduma jumuishi, unaozingatia mtu ambayo inalenga uwezo wa kufanya kazi kupitia mbinu ya ki-biopsychosocial.	Mitindo ya huduma ambayo inakuza huduma jumuishi, inayozingatia taaluma mbalimbali na inayolenga uwezo wa kufanya kazi kupitia mbinu ya udhibiti wa ki-biopsychosocial inahitajika ili kuhama kutoka kwa dhana inayolenga magonjwa na matibabu ya kimwili.

Utoaji wa huduma kutoka kwa timu sahihi: mitindo ya huduma ya taaaluma mbalimbali

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.6	Mitindo ya huduma kwa ajili ya huduma ya afya ya misuli na mifupa inapaswa kukuza huduma ya jamii inayozingatia taaluma mbalimbali.	Mitindo ya huduma kwa ajili ya matatizo ya misuli na mifupa inapaswa kukuza huduma za jamii zinazozingatia taaluma mbalimbali kulingana na mahitaji ya mtu na unaozingatia viwango vya kawaida vya utoaji wa huduma kwa watoa huduma. Katika baadhi ya mazingira, huduma ya msingi inaweza kutibiwa vyema (triaged) na kuratibiwa na watendaji waliofunzwa wa mfumo wa misuli na mifupa au watoa huduma wengine wa ndani (k.m. madaktari wa familia, wahudumu wa afya, waganga wa kienyeji, wahudumu wa afya wa kike) ambapo kuna vikwazo vya ufikiaji kwa madaktari bingwa. Mitindo ya huduma inapaswa pia kuwezesha ufikiaji wa wakati kwa huduma ya juu na/au ya kibingwa, inapoonyeshwa.

Utoaji wa huduma mahali sahihi: kuimarisha jamii na huduma ya msingi ili kupunguza ukosefu wa usawa katika ufikiaji wa huduma

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.7	Huduma kwa mfumo wa misuli na mifupa unapaswa kuunganishwa katika mitindo iliyopo ya huduma za kijamii au kikanda kwa ajili ya huduma ya magonjwa yasiyoambukiza.	Mitindo ya huduma kwa ajili ya huduma ya misuli na mifupa inapaswa kuwa ya kijamii au kikanda na kuunganishwa na mitindo iliyopo ya huduma kwa magonjwa yasiyoambukiza na/au mazoea ya huduma za kitamaduni ili kupunguza ukosefu wa usawa wa huduma kutokana na jiografia na usaidizi bora wa ushirikiano wa huduma katika hali tofauti za afya na watoa huduma. Kulingana na upatikanaji wa nguvu kazi, mitindo inayoongozwa na jamii inaweza kuwajibika hasa kwa tathmini ya hatari, utoaji wa mwingiliano wa kijamii na rufaa ambapo huduma za hali ya juu zinahitajika na hazipatikani ndani ya nchi. more advanced care is needed and not available locally.
4.8	Mitindo ya huduma inayoongozwa na jamii kwa ajili ya huduma ya afya ya misuli na mifupa inapaswa kuundwa kwa pamoja na jamii.	Mitindo ya huduma inayoongozwa na jamii kwa ajili ya huduma ya afya ya misuli na mifupa inapaswa kuundwa kwa pamoja na jamii. (ikijumuisha viongozi wa jamii na wa kidini) ili kuhakikisha huduma zinawiana na mahitaji ya jamii na zinafaa, zinakubalika, zinawezekana na ni endelevu. Ugawaji wa majukumu ya utoaji wa huduma za afya kwa manispaa au jamii pia utasaidia vyema ujumuishaji wa huduma na mipango na rasilimali zilizopo za kijamii.
4.9	Mitindo ya huduma inapaswa kutanguliza upatikanaji wa taarifa za afya na huduma kwa makundi yaliyo hatarini.	Mitindo ya huduma inapaswa kutanguliza upatikanaji wa taarifa za afya na huduma kwa makundi yaliyo hatarini (k.m. wale walio na hali ya chini ya kijamii na kiuchumi, watu wenye ulemavu wa kiakili na/au kimaendeleo, watu wanaoishi vijijini, makabila ya walio wachache) ambapo tofauti za huduma huwa pana na matokeo ya kiafya huwa duni. Kwa mfano, huduma za afya kwa njia ya simu zinaweza kuwa muhimu katika kukabiliana na ukosefu wa usawa wa huduma kutokana na jiografia/umbali.

Kuzuia

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
4.10	Mipango ya kuzuia ya msingi na ya pili kwa magonjwa yasiyo ya kuambukiza inapaswa kujumuisha afya ya misuli na mifupa.	Mipango ya kuzuia ya msingi na ya pili kwa magonjwa yasiyo ya kuambukiza inapaswa kujumuisha matatizo ya afya ya misuli na mifupa na huduma za maumivu, kwa kuzingatia mambo hatarishi (k.m. kuvuta sigara, kutofanya mazoezi ya mwili, kunenepa kupita kiasi, lishe duni) na magonjwa ya mara kwa mara kati ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa na magonjwa mengine yasiyoambukiza.
4.11	Mipango ya msingi ya uzuiaji wa matatizo ya misuli na mifupa inapaswa kutolewa pale ambapo kuna ushahidi wa ufanisi wa kitabibu na gharama.	Kando na kushughulikia vipengele vya hatari vinavyoshirikishwa na magonjwa mengine yasiyoambukiza, mipango ya msingi ya uzuiaji wa matatizo ya misuli na mifupa inapaswa kujumuishwa katika mitindo ya huduma ambapo kuna ushahidi wa ufanisi wa kimatibabu na gharama (k.m. uzuiaji wa udhaifu na kuvunjika kwa mifupa (osteoporotic)).
4.12	Majeraha ya kitaifa (michezo, mahali pa kazi, kuanguka), mikakati na kampeni za kuzuia majeraha/ kiwewe zinahitajika.	Mitindo ya kuzuia majeraha na kiwewe ni muhimu kwa afya ya misuli na mifupa kwani matokeo mengi ya majeraha na kiwewe yanahusiana na misuli na mifupa. Vipaumbele ni pamoja na mipango ya kuzuia majeraha mahali pa kazi, majeraha ya michezo na kiwewe kutokana na ajali za barabarani.

2.5 **NGUZO YA 5:** UPATIKANAJI SAWA WA DAWA NA TEKNOLOJIA

Upeo na muhtasari

Usawa katika ufikiaji unamaanisha kuhakikisha upatikanaji wa huduma, dawa muhimu na mazoezi ya urekebishaji, na teknolojia mpya kwa watu walio na matatizo ya mfumo wa misuli na mifupa kote ulimwenguni bila kujali hali ya kiuchumi ya nchi au muktadha wa janga.

Kuna haja ya nchi kutambua na kutayarisha dawa kwa ajili ya matatizo ya kipaumbele ya mfumo wa misuli na mifupa na kuboresha ufikiaji wa matibabu na teknolojia mpya na/au madhubuti (k.m. ubunifu wa kidijitali na upasuaji na upasuaji wa kubadilisha viungo), hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati. Zaidi ya hayo, umakini mkubwa unahitajika kuwekwa kwenye uvumbuzi ili kuwezesha maendeleo na ufikiaji wa vifaa vya usaidizi vya gharama nafuu na teknolojia ili kusaidia utendakazi.

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
5.1 ★	Nchi zinahitaji kutambua, rasilimali na kutoa ufikiaji wa matibabu muhimu kwa matatizo ya kipaumbele ya misuli na mifupa.	Kuna haja ya mifumo salama ya ugavi katika mataifa yasiyo na rasilimali za kutosha ili kuwezesha ufikiaji wa matibabu muhimu kwa matatizo ya misuli na mifupa na kuwezesha ufikiaji wa matibabu mapya, yenye ufanisi zaidi ambayo hudhibiti shughuli za ugonjwa na kuboresha utendaji. Janga la sasa la COVID-19 limefichua vikwazo vya huduma ya afya ya mfumo wa misuli na mifupa, hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati, ikiwa ni pamoja na ufikiaji wa huduma na upatikanaji wa dawa muhimu.
5.2	Uwekaji kipaumbele na udhibiti wa kimataifa na kitaifa unahitajika katika uvumbuzi na ufikiaji wa vifaa vya usaidizi vya gharama nafuu, teknolojia na uingiliaji kati zinazosaidia utendakazi.	Utafiti na ushirikiano wa kibinafsi unahitajika ili kuendeleza na kusambaza vifaa vya usaidizi vya gharama nafuu (vifaavya kuishi) na teknolojia (k.m. programu, akili bandia (artificial intelligence), huduma ya afya kwa njia ya simu, uvumbuzi wa upasuaji kama vile kubadilisha kiungo) ili kuboresha utendaji kazi na ubora wa maisha kwa watu walio na matatizo ya afya ya misuli na mifupa au majeraha, hasa kwa matumizi katika mazingira ya rasilimali chache. Sambamba na hili, kuna haja ya tathmini na udhibiti wa teknolojia ya afya katika ngazi ya nchi ili kuhakikisha usalama na kufaa kwa wakazi wa eneo hilo.

★ Imetambuliwa kama muhimu

2.6 **NGUZO YA 6:** NGUVU KAZI: KUJENGA UWEZO WA NGUVU KAZI, MIFUMO NA ZANA

Upeo na muhtasari

Uwezo wa wafanyakazi inamaanisha uwezo wa wataalamu wa afya na wahudumu wengine wa afya wasio wa kliniki kutambua, kupima/kutibu, kuelekeza na kudhibiti ipasavyo watu walio na matatizo ya afya ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na majeraha.

Mapendekezo muhimu ya kujenga uwezo kwa wafanyakazi ni pamoja na:

(i) *kuongeza idadi ya wafanyakazi na kujenga uwezo* katika nguvu kazi iliyopo ili kutoa huduma sahihi na kuanzisha mitindo ya utoaji huduma ambayo itawezesha upatikanaji wa tathmini, vipimo na huduma ya msingi yenye ushahidi kwa wakati.

(ii) *kupanua mafunzo ya wafanyakazi wa sasa na wa awali wa leseni* katika taaluma mbalimbali ili kujenga uwezo wa kutoa huduma ya afya ya misuli na mifupa kwa wakati sahihi, hasa kwa ajili ya huduma za maumivu endelevu.

(iii) *kuongeza ujira/mshahara kwa wafanyakazi wa afya katika nchi za kipato cha chini na cha kati* ili kudumisha idadi ya wafanyakazi.

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Idadi ya wafanyakazi na ufikiaji

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.1	Kuongeza idadi ya wataalam bingwa wa matibabu na wahudumu wa afya washirika kwa huduma ya afya ya misuli na mifupa katika nchi za kipato cha chini na cha kati.	Katika nchi nyingi za kipato cha chini na cha kati kuna upatikanaji mdogo sana wa madaktari bingwa, madaktari wa upasuaji na baadhi ya wataalamu wa afya washirika kutokana na idadi ndogo ya wafanyakazi na idadi kubwa ya watu kuwa kwa kiasi kikubwa maeneo ya majiji au katikati mwa miji. Idadi ndogo ya wataalamu wa afya na nafasi zao za mafunzo katika nchi za kipato cha chini na cha kati huzua ukosefu wa usawa katika upatikanaji wa huduma maalum kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa. Katika miaka ijayo, hali inaweza kuwa mbaya zaidi kwani kuzeeka na kustaafu kwa madaktari bingwa wa sasa kutachangia kuleta uhaba. Mbali na kutatua mahitaji ya sasa ya wafanyakazi, kuna haja ya kushiriki katika utabiri wa wafanyakazi wa siku zijazo ili kufahamisha mikakati sahihi ya kujenga uwezo.

Idadi ya wafanyakazi na ufikiaji

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.2	Kujenga uwezo katika nguvu kazi iliyopo ya kijamii ili kuchangia katika afya ya msingi ya misuli na mifupa na huduma ya majeraha.	Kujenga uwezo wa wafanyakazi katika nchi za kipato cha chini na cha kati ili kushughulikia huduma ya misuli na mifupa na majeraha kwa kutumia fursa na kujenga ujuzi katika nguvu kazi iliyopo ya ndani, ya kijamii ikiwa ni pamoja na: waganga wa jadi na wa tiba za asili, watu wa kujitolea, wafanyakazi wa afya ya jamii, matabibu na wengine ndani ya nchi. -Kada husika zinazofanya kazi katika magonjwa au maeneo mengine ya afya ili kutoa taarifa/elimu na huduma za misuli na mifupa kwa wagonjwa.
6.3	Kuanzisha mitindo ya huduma inayoweza kubadilika ili kuwezesha wafanyakazi na nguvukazi isiyo ya matibabu (k.m. wauguzi, wafamasia, wahudumu wa afya washirika) kuchukua mazoezi ya hali ya juu/majukumu mapana ambayo yanaboresha ufikiaji wa matibabu dhahiri, tathmini na udhibiti wa matatizo ya misuli, mifupa na majeraha.	Kuanzisha mitindo ya huduma inayoweza kubadilika, inayoungwa mkono na mifumo ya udhibiti ifaayo ndani ya nchi, ili kuwezesha wafanyakazi wasio wa tiba (k.m. wauguzi, wafamasia, wahudumu wa afya washirika au kada mpya za wafanyakazi kama vile 'madaktari wa msingi wa misuli na mifupa') kuchukua nyadhifa za uongozi. Hili linaweza kufanikiwa kupitia mazoezi ya hali ya juu/majukumu ya wigo mpana ili kuboresha ufikiaji wa matibabu dhahiri ya msingi, tathmini na udhibiti wa matatizo ya misuli na mifupa na majeraha, haswa katika mazingira ya huduma za msingi. Mkakati huu unaweza kuwezesha ufikiaji kwa wakati zaidi wa huduma na kuwezesha wafanyakazi wa matibabu na upasuaji kutenga muda ambapo huduma zao zinahitajika zaidi, huku ukiunda mitandao endelevu ya wafanyakazi au jamii za mazoezi ili kusaidia mafunzo na maendeleo.

Mafunzo ya kwa wafanyakazi

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.4	Kujumuisha afya ya misuli na mifupa katika mitaala ya taaluma zote za matibabu na kuongeza idadi ya nafasi za mafunzo ya mabingwa wa matibabu ya misuli na mifupa katika nchi za kipato cha chini na cha kati.	Kuna haja ya kupanua fursa za mafunzo ya mabingwa wa matibabu ya misuli na mifupa katika nchi za kipato cha chini na cha kati na kuunganisha udhibiti wa matatizo ya afya ya misuli na mifupa katika mafunzo ya matibabu/mtaala kwa upana zaidi ili kujenga uwezo katika taaluma za matibabu (k.m. madaktari wa jumla, huduma ya msingi/madaktari wa familia).

Mafunzo ya kwa wafanyakazi

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.5	Kujenga ujuzi unaotegemea umahiri kote katika taaluma za matibabu, uuguzi na afya shirikishi (na majukumu yasiyo ya kitabibu katika nchi za kipato cha chini na cha kati) katika utambuzi wa matatizo ya afya ya misuli na mifupa na mbinu za kimsingi za kuzuia na kudhibiti.	Kujenga ujuzi unaotegemea umahiri kote katika taaluma za matibabu, uuguzi, famasia na afya shirikishi (k.m. kupitia programu za maendeleo ya kitaaluma) na masuala yasiyo ya kitabibu katika nchi za kipato cha chini na cha kati katika huduma za msingi/mazingira ya jamii katika kutambua/kuchunguza matatizo ya afya ya misuli na mifupa (ikiwa ni pamoja na utambuzi wa 'alama nyekundu') na udhibiti bora wa kimsingi wa matatizo ya afya ya misuli na mifupa na majeraha. Mafunzo kama haya yanaweza kuhitaji kuhama imani na mazoea thabiti kuhusu huduma ya misuli na mifupa na maumivu. Umahiri unapaswa kujumuisha majaribio/matibabu ya mapema na rufaa kwa huduma za kiwango cha juu zaidi kama inavyoonyeshwa, kusaidia udhibiti mzuri wa kibinafsi na utoaji wa elimu na huduma za msingi, dhahiri (k.m. ushauri wa kudhibiti maumivu makali ya chini ya mgongo au miteguko mingine/kuvunjika). Umahiri wa wafanyakazi unaweza kuimarishwa kupitia kuanzishwa kwa mitandao ya kimatibabu au jumuiya pepe/kimtandao za mazoezi ili kusaidia mafunzo katika huduma za kimatibabu, umahiri wa kitamaduni na ujuzi wa mfumo wa afya.
6.6	Kupanua mitaala ya mafunzo ya madaktari, wauguzi, wafamasia na watoa huduma za afya shirikishi kabla ya kupewa leseni katika afya ya misuli na mifupa, maumivu ya muda mrefu na huduma za majeraha ndani ya muundo wa biopsychosocial	Kupanua mitaala ya mafunzo ya madaktari, wauguzi, wafamasia na watoa huduma za afya shirikishi kabla ya kupewa leseni katika afya ya misuli na mifupa, maumivu ya muda mrefu na huduma za majeraha ndani ya muundo wa biopsychosocial ambao unasisitiza huduma kwa mtu binafsi, wa taaluma mbalimbali. Hasa, kuna haja ya kuimarishwa kwa mtaala kwa wanafunzi wa matibabu na wanafunzi wengine wa taaluma ya afya ili kusaidia utoaji sahihi, huduma dhahiri kwa afya ya misuli na mifupa na kwa taaluma zote katika uangalizi bora kwa maumivu ya muda mrefu (k.m. yanayoratibiwa na Chama cha Kimataifa cha Utafiti wa Maumivu mapendekezo ya mtaala) (International Association for the Study of Pain curriculum recommendations).

Mafunzo ya kwa wafanyakazi

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.7	Kuelimisha wafanyakazi wa afya na wapangaji wa mambo ya afya kutoa habari na huduma zinazoendana na tabia chanya za afya kwa afya ya misuli na mifupa na magonjwa mengine yasiyoambukiza.	Kuna haja ya kuelimisha na kusaidia huduma za afya, afya ya umma na udhibiti wa afya/kupanga wafanyakazi kutoa taarifa na huduma zinazoendana na tabia chanya za afya ili kupunguza hatari zinazoweza kubadilishwa kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa na magonjwa mengine yasiyoambukiza. Hii ni pamoja na kusaidia uchaguzi wa maisha yenye afya (k.m., lishe, shughuli) na ujuzi wa afya. Msisitizo mkubwa kutoka kwa wafanyakazi wa afya juu ya uzuiaji wa msingi na wa pili unaweza kusaidia vyema mipango ya afya ya umma inayolenga kupunguza hatari kwa magonjwa yasiyoambukiza. Katika muktadha huu, uwezo wa wafanyakazi unaweza kuimarishwa kupitia kuanzishwa kwa mitandao ya kimatibabu au jumuiya pepe/za kimtandao za mazoezi ili kusaidia umahiri katika mabadiliko chanya ya tabia ya afya.

Malipo

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
6.8	Kuongeza malipo kwa wafanyakazi wa afya katika nchi za kipato cha chini na cha kati ili kudumisha idadi ya wafanyakazi.	Kuna haja ya kuongeza ujira kwa wahudumu wa afya wanaosimamia watu walio na matatizo ya mfumo wa misuli na mifupa katika nchi za kipato cha chini na cha kati ili kuhifadhi nguvu kazi na kuvutia wanafunzi.

2.7 **NGUZO YA 7:** UFUATILIAJI: UFUATILIAJI WA AFYA YA UMMA

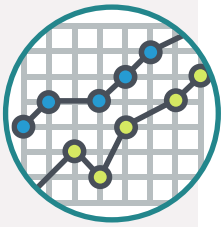

Upeo na muhtasari

Ufuatiliaji unamaanisha uwezo ndani ya nchi wa kupima kwa usahihi na kwa malengo ya hali za afya ya umma, ikiwa ni pamoja na afya ya misuli na mifupa, na uwezo wa kuripoti matokeo ya afya ya umma kwa umri, jinsia, jiografia na kwa Ainisho la Kimataifa la Magonjwa (International Classification of Disease (ICD)) na Ainisho ya Kimataifa ya Utendaji, Ulemavu na Afya (International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)) kwa muda

Vipaumbele vitatu muhimu vinapendekezwa ili kuboresha ufuatiliaji, upimaji na utoaji wa taarifa za afya ya misuli na mifupa na nchi:

(i) *Kuhakikisha uwezo wa ufuatiliaji wa ngazi ya kitaifa* wa kufuatilia matukio, kuenea na athari za matatizo ya misuli na mifupa, maumivu ya misuli na mifupa na majeraha kwa muda kupitia ushirikiano na mitindombinu na mifumo ya ufuatiliaji iliyopo.

(ii) *Inajumuisha upimaji wa utendaji kazi, ushiriki, ubora wa maisha na upatikanaji wa huduma na ufikiaji* katika mifumo ya ufuatiliaji ya kitaifa.

(iii) *Uwezo wa kitaifa wa ufuatiliaji wa afya unapaswa kuhakikisha kwamba data inaweza kuripotiwa kwa makundi finyu ya umri, jinsia, jiografia, hali ya kijamii na kiuchumi na kwa maainisho ya International Classification of Disease (ICD) and International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF).*

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
7.1	Kujenga uwezo wa ufuatiliaji wa afya ya watu katika ngazi ya nchi ili kufuatilia matukio, kuenea na athari za matatizo ya misuli na mifupa.	Kuna haja ya kukuza uwezo wa kitaifa katika ufuatiliaji wa hali ya afya ya umma ambayo ni pamoja na matatizo ya afya ya misuli na mifupa, maumivu na majeraha. Ufuatiliaji wa afya ya misuli na mifupa unapaswa kuunganishwa na mifumo iliyopo ya kitaifa ya ufuatiliaji wa afya, badala ya kuchochea uanzishwaji wa ufuatiliaji wa kujitegemea. Kuunganishwa na mifumo iliyopo ya ufuatiliaji na vipimo ni muhimu ili kuhakikisha uelewa wa kina wa afya ya watu na mzigo wa wa magonjwa. Katika baadhi ya muktadha, ujumuishaji wa data unaweza kuhitaji mifumo ya uunganishaji wa data. Uwezo wa ufuatiliaji unahitaji mitindombinu na mifumo ya tathmini sahihi za afya za watu (k.m. tafiti za afya ya watu; mifumo ya majeraha kazini; mifumo ya majeraha ya barabarani). Kikosi Kazi cha Ufuatiliaji cha G-MUSC na Kikundi cha Wataalamu wa Mzigo wa Magonjwa wa Kimataifa wa Misuli na mifupa (The G-MUSC Surveillance Taskforce and the Global Burden of Disease Musculoskeletal Expert Group) wameunda moduli ya uchunguzi wa Misuli na mifupa kwa ajili ya matumizi ya ufuatiliaji wa afya ya umma. Hasa, kuna haja ya kupima matokeo ya kiwango cha kitaifa cha matukio, kuenea, magonjwa na athari za mfumo (k.m. gharama na matumizi ya huduma za afya) baada ya muda. Data ya uchunguzi wa ndani ikijumuisha kiwango cha maambukizi, gharama na maradhi ni muhimu ili kufahamisha majibu yafaayo katika ngazi ya kitaifa kwa makadirio ya mzigo wa magonjwa, kuunga mkono juhudi za utetezi wa kitaifa na kuchangia mzigo wa kimataifa wa utafiti wa magonjwa.

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
7.2	Vipimo vya uchunguzi wa afya vya kitaifa vinahitaji kujumuisha kipimo cha utendaji kazi, ushiriki, ubora wa maisha na uzoefu wa huduma.	Vipimo vya ufuatiliaji vinahitaji kupanua zaidi ya kipimo cha magonjwa na majeraha (ueneaji, matukio) na gharama (matumizi ya huduma) ili pia kufuatilia athari za ugonjwa (utenda kazi, ushiriki, kuridhika na ubora wa maisha - kwa mfano, Vipimo vya Matokeo ya Mgonjwa Vilivyoripotiwa (Patient Reported Outcome Measures [PROMS]) na upatikanaji. , ufikiaji na kuridhika (yaani, Vipimo vya Uzoefu wa Mgonjwa Vilivyoripotiwa (Patient Reported Experience Measures [PREMS]) kwa uangalifu ili kufahamisha maamuzi ya sera na rasilimali katika viwango vya kitaifa na vya kimkoa. Kwa watu wazima, hii inaweza kujumuisha kushiriki katika kazi, na kwa watoto inaweza kujumuisha kushiriki shuleni. Matumizi mapana ya vifaa vya kidijitali na vya kuvaliwa katika nchi nyingi vinaweza kuwezesha upimaji wa haraka wa hali ya afya ya watu na tabia za afya katika siku zijazo.
7.3	Matokeo ya uchunguzi yanapaswa kugawanywa kulingana na umri, jinsia, jiografia, hali ya kijamii na kiuchumi na maainisho ya International Classification of Disease (ICD) na International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF).	Uwezo wa kitaifa wa ufuatiliaji wa afya unapaswa kujumuisha uwezo wa ujumuishaji wa data kwa kategoria za umri finyu, jinsia, jiografia, hali ya kijamii na kiuchumi na kwa maainisho ya Uainishaji wa Kimataifa wa Magonjwa (International Classification of Disease (ICD) na Uainishaji wa Kimataifa wa Utendakazi, Ulemavu na Afya (International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)). Utenganishaji kama huo na mifumo ya kuripoti inahitajika ili kubainisha vipaumbele vya ndani ya nchi kwa makundi ya watu na kufuatilia matokeo katika kipindi chote cha maisha na aina mbalimbali za matatizo ya misuli na mifupa katika muda halisi (pande zote) na kwa muda fulani (yaliyopita na yajayo). Data iliyogawanywa katika kiwango cha nchi inaweza pia kutumika kama chanzo cha msingi cha data kwa makadirio ya afya ya Global Burden of Disease Study, badala ya kutegemea data ya kielelezo ambayo si sahihi sana.

2.8 **NGUZO YA 8:** UTAFITI NA UVUMBUZI

Upeo na muhtasari

Maeneo manne muhimu na yanasaidia utafiti na uvumbuzi katika afya ya misuli na mifupa, ambayo ni:

(i) *kutambua maeneo ya kipaumbele kwa utafiti wa afya katika ngazi ya kitaifa na kimataifa* ya misuli na mifupa, kwa kurejelea nyanja mahususi za utafiti kuanzia sayansi ya kimsingi hadi afya ya uchumi.

(ii) *kujenga uwezo wa kufanya utafiti* (hasa katika nchi za kipato cha chini na cha kati) kupitia ushirikiano wa mataifa mbalimbali na kushirikiana na wagonjwa na madaktari.

(iii) *kutetea ufadhili mkubwa wa utafiti* kuelekezwa kwenye utafiti wa afya ya misuli na mifupa.

(iv) *kutumia teknolojia mpya na data kubwa* ili kuchunguza mikakati ya uzuiaji, uundaji wa mifumo madhubuti na kuanzisha mbinu za kushirikisha uvumbuzi katika nchi mbalimbali.

Vipengele au vitendo vinavyohitajika katika Nguzo hii

Sehemu tano za kipaumbele za utafiti

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.1	Eneo la utafiti lililopewa kipaumbele cha 1 **Utafiti wa Epidemiologic na afya ya umma:** masuala ya hatari ya maisha; zana za tathmini ya hatari; matokeo makuu ya utafiti wa afya ya umma.	Utafiti unahitajika kutambua ushahidi wa: • sababu za hatari zinazoweza kubadilishwa na zisizoweza kubadilika kwa matatizo ya afya ya misuli na mifupa katika kipindi chote cha maisha na kwa jinsia • ukuzaji wa zana za kutambua tu hatari ya matatizo ya misuli na mifupa kwa matumizi katika huduma za kliniki na kwa umma. • seti kuu ya hatua za matokeo au fahirisi za afya ya misuli na mifupa ambazo zinaweza kutumika kote nchini katika utafiti unaotarajiwa wa afya ya umma.
8.2	Eneo la utafiti lililopewa kipaumbele cha 2 **Utafiti wa afya ya umma:** muingiliano wa afya ya umma kubadilisha tabia za afya; athari ya afya ya misuli na mifupa katika shida nyingine; uundaji wa mifumo thabiti ili kufahamisha sera ya afya ya umma.	Utafiti wa afya ya umma unahitajika ili: • kuchunguza mikakati ya mabadiliko ya tabia ya afya inayolenga vipengele vya hatari vinavyoweza kubadilishwa na jinsi kasoro za afya ya misuli na mifupa au majeraha huathiri matokeo ya afya kwa magonjwa mengine yasiyo ya kuambukiza. • kutathmini mipango ya kuzuia hali za kipaumbele, kama vile maumivu ya misuli na mifupa, kupitia uingiliaji wa afya ya umma na uundaji wa mifumo thabiti. Ushahidi kama huo unahitajika ili kufahamisha maamuzi ya sera ya kuzuia matatizo ya afya ya misuli na mifupa.

Sehemu tano za kipaumbele za utafiti

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.3	Eneo la utafiti lililopewa kipaumbele cha 3 **Utafiti wa sera ya afya na mifumo:** utekelezaji wa mitindo ya huduma ya misuli na mifupa katika miktadha mbalimbali; mikakati ya kupunguza kukosekana kwa usawa wa kiafya na ufikiaji; maendeleo ya mifumo ya uainishaji wa afya ya misuli na mifupa; ufanisi na kukubalika kwa teknolojia za kidijitali kusaidia huduma na ufuatiliaji wa misuli na mifupa.	Vipaumbele vya sera ya afya na utafiti wa mifumo ni pamoja na: • Utafiti wa utekelezaji wa ngazi ya kitaifa kuhusu mitindo inayokubalika na (ya gharama fanisi) ya huduma na ufadhili inayokubalika, ikijumuisha programu za majaribio za kibunifu, ili kusaidia utoaji wa huduma sahihi za misuli na mifupa katika mazingira ya huduma za msingi na upili. • Ushahidi kama huo huenda ukahitaji kukusanywa kutoka katika utafiti kwa kutumia mitindo zaidi ya majaribio yaliyodhibitiwa nasibu (k.m. utafiti wa mbinu mchanganyiko) kwa kuzingatia kuchunguza uwezekano wa utekelezaji na kukubalika kwa watu katika mazingira tofauti na katika muktadha wa vipaumbele vingine vya afya, mazoea ya afya ya eneo lako na ushirikiano na mitindo ya huduma zilizopo. Kwa mfano, uwezo wa ndani hutofautiana sana miongoni mwa watu wazee, kwa hivyo mitindo ya huduma ambayo inalenga kuongeza uwezo wa utendaji inahitaji kuzingatia utofauti huo. • Utafiti unaochunguza jinsi mifumo ya afya inavyoweza kuathiriwa ili kusaidia kupunguzwa kwa ukosefu wa usawa katika matokeo ya afya na ukosefu wa usawa katika ufikiaji wa huduma ya afya ya misuli na mifupa na jinsi mabadiliko chanya ya tabia ya afya yanaweza kuungwa mkono katika kiwango cha umma. • Utafiti unaosaidia ukuzaji na tathmini (kukubalika na kuridhika) katika mifumo ya uainishaji wa hali ya afya ya misuli na mifupa kwaajili ya kutumika katika mifumo ya afya. • Utafiti wa huduma za afya ili kutathmini ufanisi na kukubalika kwa teknolojia za kidijitali katika kuboresha ufikiaji wa huduma na ufuatiliaji mkubwa wa mienendo ya afya.
8.4	Eneo la utafiti lililopewa kipaumbele cha 4 **Utafiti wa kliniki na wa sayansi ya msingi**: taratibu zinazohusiana na matatizo ya misuli na mifupa, ikiwa ni pamoja na maumivu ya kudumu; matibabu ya magonjwa ya mfumo wa misuli na mifupa (therapy); alama za kibayolojia (biomarkers), assays na matumizi ya uchunguzi; na kupanua ushahidi wa uingiliaji kati usio wa upasuaji na usio wa dawa.	Utafiti wa sayansi ya msingi unapaswa kuendelea kufuatilia: • uelewa wa taratibu zinazohusiana na matatizo ya misuli na mifupa, ikiwa ni pamoja na maumivu ya kudumu; • matibabu ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa (inayoungwa mkono na rejista ili kufuatilia usalama na ufanisi); na • uchunguzi wa biomarkers za magonjwa ya mfumo wa misuli na mifupa, assays na kufanya uchunguzi wa mapema. Katika utafiti wa kimatibabu, kuna haja ya kudumisha na kupanua ushahidi kwa ajili ya hatua zisizo za upasuaji na zisizo za dawa kwa matatizo mbalimbali ya afya ya misuli na mifupa. Ushahidi kama huo unahitajika ili kufahamisha huduma ya kliniki na muundo na ufadhili wa huduma za afya.

Sehemu tano za kipaumbele za utafiti

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.5	Eneo la utafiti lililopewa kipaumbele cha 5 **Uchumi wa afya:** gharama ya matatizo ya afya ya misuli na mifupa na majeraha kwa jamii na serikali; ufanisi wa gharama ya matibabu; ufanisi wa gharama ya kuunganisha kinga na udhibiti wa misuli na mifupa ndani ya huduma pana ya magonjwa yasiyoambukiza; na kurejesha uwekezaji wa afya ya misuli na mifupa kwa sekta zingine kama vile ushiriki wa wafanyakazi.	Vipaumbele muhimu vya utafiti wa uchumi wa afya ni pamoja na: • Utafiti mpana wa uchumi wa afya ili kutoa ushahidi thabiti kuhusu upeo na ukubwa wa mzigo wa gharama ya kasoro za afya ya misuli na mifupa kwa serikali na gharama ya hoja ya uongo ya kutochukua hatua yoyote. • Utafiti uliolenga wa uchumi wa afya ili kutoa ushahidi kuhusu ufanisi wa gharama na ufanisi wa kiwango cha mfumo unaoweza kupatikana kutokana na kuunganisha huduma ya afya ya mfumo wa misuli na mifupa na mitindo mingine ya huduma za afya (k.m., huduma za magonjwa yasiyoambukiza). • Utafiti uliolenga wa uchumi wa afya ili kutoa ushahidi juu ya ufanisi wa gharama ya matibabu mapya ya matatizo ya misuli na mifupa, kwa kutumia vipimo kama vile Miaka Iliyorekebishwa ya Ubora (Quality Adjusted Life Years (QALYs)). • Utafiti wa uchumi wa afya ambao hutathmini faida ya uwekezaji kwa ajili ya kushughulikia uzuiaji na udhibiti wa kasoro za afya ya misuli na mifupa kwa sekta nje ya afya, k.m. nguvu kazi na ushiriki wa shule, faida za ukosefu wa ajira, malipo ya ulemavu, huduma za muda mrefu za matunzo kwa wazee.

Vipaumbele vya kujenga uwezo katika utafiti wa misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.6	Kipaumbele cha uwezo cha 1: Kusaidia utafiti wa afya ya misuli na mifupa wa ngazi ya kitaifa; ushirikiano wa utafiti wa kimataifa na wa taaluma mbalimbali; na mazingira yenye rasilimali chache inayofanya utafiti muhimu wa ndani.	Kuna haja ya kuongeza uwezo katika utafiti wa afya ya misuli na mifupa duniani kote kupitia kusaidia utafiti wa afya ya misuli na mifupa ngazi ya kitaifa, kusaidia ushirikiano wa utafiti wa mataifa mbalimbali na kuunga mkono mazingira yenye rasilimali chache ili kufanya utafiti muhimu wa ndani na kushiriki katika utafiti wa kimataifa (k.m. kupitia ushirika wa baada ya udaktari). Katika ngazi ya kitaifa, nchi zilizo na rasilimali za kutosha zinaweza kuzingatia uanzishwaji wa taasisi maalum za utafiti wa afya ya misuli na mifupa kushughulikia vipaumbele vya kitaifa/mapengo ya maarifa katika huduma ya afya ya misuli na mifupa, kusaidia ushirikiano wa nyanja mbalimbali na kuendeleza tafsiri na usambazaji wa utafiti.

Vipaumbele vya kujenga uwezo katika utafiti wa misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.7	Kipaumbele cha uwezo cha 2: Kusaidia muundo-shirikishi wa utafiti na watu walio na uzoefu hai wa matatizo mbalimbali ya afya ya misuli na mifupa na madaktari.	Kipaumbele kikubwa zaidi cha kushirikiana na vikundi vya wagonjwa na madaktari kinahitajika tangu kuanzishwa kwa mipango ya utafiti ili kutambua vipaumbele vya utafiti na matokeo ambayo yana maana kwa makundi ya wakazi wa eneo husika. Ushirikiano huu pia ni muhimu katika kusaidia usambazaji na kuendesha mwelekeo wa kimkakati kwa utafiti wa kitaifa wa afya ya misuli na mifupa. Hii ni muhimu haswa kwa vikundi vilivyo hatarini na vya wachache ambapo ukosefu wa usawa wa huduma mara nyingi ni mkubwa.

Ufadhili wa utafiti wa afya ya misuli na mifupa

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.8	Kuongeza uwiano wa ufadhili wa utafiti unaotolewa kwa utafiti wa mfumo wa misuli na mifupa na kutenga ufadhili wa ziada unaopatikana kupitia ushirikiano wa sekta ya umma na binafsi.	Sehemu kubwa zaidi ya ufadhili wa utafiti (kutoka chanzo chochote) inahitaji kuelekezwa kwa utafiti wa misuli na mifupa unaolingana na mzigo wa ugonjwa, wakati ufadhili mahususi wa ziada kwa ajili ya utafiti wa afya ya misuli na mifupa unaweza kuwezeshwa kupitia ushirikiano wa umma na binafsi. Nchi zinapaswa kutambua maeneo ya kipaumbele ya afya ya kitaifa yanayolingana na mzigo wa magonjwa na kulenga uwekezaji katika utafiti ndani ya maeneo haya ya kipaumbele.

Uvumbuzi na tafsiri dhahiri

Kitu	Kipengele au kitendo	Ufafanuzi
8.9	Saidia ushiriki wa uvumbuzi kati ya nchi na kati ya watafiti na madaktari.	Weka mifumo na mifumo inayoruhusu nchi kuwezesha ushiriki wa uingiliaji kati au uvumbuzi wa mfumo kwa afya ya misuli na mifupa. Hii ni muhimu haswa kushirikisha uvumbuzi kati ya nchi zenye mapato ya juu na ya chini na ya kati ili kupunguza mapengo katika ufikiaji wa uvumbuzi wa utafiti.
8.10	Saidia utafiti unaotumia uwezo unaoibukia wa teknolojia za kidijitali na ukusanyaji na matumizi ya 'data kubwa' na kujifunza kwa mashine.	Utafiti na uvumbuzi unaotumia uwezo unaoibukia wa teknolojia za kidijitali na ukusanyaji na matumizi ya 'data kubwa' na kujifunza kwa mashine ni muhimu kwa ajili ya kuchunguza fursa za uzuiaji na udhibiti wa matatizo ya afya ya misuli na mifupa na maumivu ya misuli na mifupa (k.m. dawa maalum, utambuzi wa mambo ya hatari binafsi).

MAREJELEO

1. Vos T, Lim SS, Abbafati C, et al. Global burden of 369 diseases and injuries in 204 countries and territories, 1990–2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. Lancet 2020;396(10258):1204-1222.
2. Cieza A, Causey K, Kamenov K, Hanson SW, Chatterji S, Vos T. Global estimates of the need for rehabilitation based on the Global Burden of Disease study 2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. Lancet 2021;396(10267):2006-2017.
3. Briggs AM, Shiffman J, Shawar YR, Akesson K, Ali N, Woolf AD. Global health policy in the 21st century: Challenges and opportunities to arrest the global disability burden from musculoskeletal health conditions. Best Pract Res Clin Rheumatol 2020;34(5):101549.
4. Briggs AM, Slater H, Jordan JE, et al. Towards a global strategy to improve musculoskeletal health. Sydney: Global Alliance for Musculoskeletal Health (G-MUSC), 2021. (www.gmusc.com).
5. Briggs AM, Jordan JE, Kopansky-Giles D, et al. The need for adaptable global guidance in health systems strengthening for musculoskeletal health: a qualitative study of international key informants. Global Health Research and Policy 2021;6(1):24.
6. Briggs AM, Huckel Schneider C, Slater H, et al. Health systems strengthening to arrest the global disability burden: empirical development of prioritised components for a global strategy for improving musculoskeletal health. BMJ Global Health 2021;6(6):e006045.
7. Elshaug AG, Rosenthal MB, Lavis JN, et al. Levers for addressing medical underuse and overuse: achieving high-value health care. Lancet 2017;390(10090):191-202.